SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (drugi razširjeni senat)
z dne 13. septembra 2006*

V zadevi T-210/02,

British Aggregates Association, s sedežem v Lanarku (Združeno kraljestvo), ki jo zastopata C. Pouncey, solicitor, in L. Van Den Hende, odvetnik,

tožeča stranka,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopata J. Flett in S. Meany, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka,

* Jezik postopka: angleščina.

ob intervenciji

Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska, ki ga je sprva zastopala P. Ormond, nato T. Harris in R. Caudwell, zastopnici, najprej skupaj z J. Stratfordom in M. Hallom, barristers, nato z M. Hallom,

intervenient,

zaradi predloga za razglasitev delne ničnosti Odločbe Komisije C (2002) 1478 končne z dne 24. aprila 2002 v zadevi državnih pomočeh N 863/01 – Združeno kraljestvo/Dajatev na agregate,

SODIŠČE PRVE STOPNJE
EVROPSKIH SKUPNOSTI (drugi razširjeni senat),

v sestavi J. Pirrung, predsednik, A. W. H. Meij, N. J. Forwood, sodnika, I. Pelikánová, sodnica, in S. Papasavvas, sodnik,

sodni tajnik: J. Plingers, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 13. decembra 2005

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

1 British Aggregates Association je združenje malih in neodvisnih podjetij, ki izkoriščajo kamnolome v Združenem kraljestvu. Ima 55 članic, ki izkoriščajo več kot 100 kamnolomov.

2 Agregati so agregatni, kemično inertni materiali, ki se uporabljajo v gradbeništvu in sektorju javnih gradenj. Lahko se uporabljajo na primer za nasipavanje ali za gramoz, ali pa so primešani vezivom, kot sta cement (kar omogoča pridobitev betona) ali asfalt. Nekatere materiale, ki so naravno agregatni, kot sta pesek in prod, je mogoče pridobiti s presejanjem. Druge snovi, kot so trdne kamnine, je pred presejanjem treba zdrobiti. Agregati, ki se uporabljajo v različne namene, morajo ustrezati konkretnim specifikacijam in fizične lastnosti izvornega materiala so odločilne za to, ali je primeren za predvideno uporabo. Tako so specifikacije za nasipavanje manj stroge od tistih za materiale za podlago cestišč, ki so prav tako manj stroge od tistih za površine za intenzivno uporabo, kot so talne obloge cestišč ali gramoz za železniške proge. Veliko materialov je mogoče uporabiti kot agregate za uporabo tam, kjer so zahteve nižje, medtem ko so materiali, ki ustrezajo zahtevnejšim specifikacijam, manj razširjeni.

Finance Act 2001

3 Členi od 16 do 49 drugega dela Finance Act 2001 (zakona o financah za leto 2001, v nadaljevanju: zakon) in njegove priloge od 4 do 10 uvajajo dajatev na agregate (Aggregates Levy, v nadaljevanju: AGL ali dajatev) v Združenem kraljestvu.

4 Določbe o uvedbi AGL so začele veljati 1. aprila 2002 na podlagi izvedbene uredbe zakona.

5 Zakon je bil spremenjen s členi od 129 do 133 in s Prilogo 38 k Finance Act 2002 (zakonu o financah za leto 2002). Tako spremenjene določbe določajo oprostitve za odpadke (spoils), ki so posledica ekstrakcije določenih mineralov, zlasti glinastega skrilavca, skrilavca, grudaste ilovice in kaolina. Poleg tega dodajajo prehodno obdobje za uvedbo dajatve na Severnem Irskem.

6 AGL se obračuna v višini 1,60 britanskega funta (GBP) na tono obdavčljivih agregatov, ki so predmet tržnega izkoriščanja (člen 16(4) zakona).

7 Člen 16(2) zakona, kot je bil spremenjen, določa zavezanost za AGL, ko je dosežena določena količina agregatov, ki so predmet tržnega izkoriščanja v Združenem kraljestvu, in to od dneva, ko je začel veljati zakon. Zadeva torej tako uvožene agregate kot agregate, ki so bili pridobljeni v Združenem kraljestvu.

8 Člen 13(2)(a) izvedbene uredbe gospodarskemu subjektu omogoča ugodnost davčne olajšave, kadar se obdavčeni agregati izvozijo ali prenesejo iz Združenega kraljestva brez nadaljnje obdelave.

9 Člen 17(1) zakona, kot je bil spremenjen, določa:

„V tem delu pojem ‚agregati' označuje (pod pridržkom člena 18, spodaj) kamnine, prod ali pesek, pa tudi vse materiale, ki so vanje začasno vključeni oziroma so jim naravno primešani."

10 Člen 17(2) zakona določa, da agregat ni obdavčen v štirih primerih: če je izrecno oproščen; če se je že uporabljal v gradbene namene; če je bil že obdavčen z dajatvijo na agregate oziroma če se na dan začetka veljavnosti zakona ni nahajal na izvornem kraju.

11 Člen 17(3) in (4) zakona, kot je bil spremenjen, predpisuje določene primere oprostitve dajatve.

12 Poleg tega člen 18(1), (2) in (3) zakona, kot je bil spremenjen, določa postopke, ki so opravičeni dajatve, in materiale, za katere velja ta izjema.

Upravni postopek in predhodni postopek pred nacionalnim sodiščem

13 Z dopisom z dne 24. septembra 2001 je Komisija prejela prijavo (v nadaljevanju: prva prijava) dveh podjetji, ki nista bili povezani s tožečo stranko, in v kateri jo prosita, da njunih identitet ne razkrije zadevni državi članici, v skladu s členom 6(2) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za

uporabo člena [88] Pogodbe ES (UL L 83, str. 1). Prijaviteljici v bistvu menita, da so izključitev določenih materialov iz področja uporabe AGL, izvozna oprostitev in izjeme, ki zadevajo Severno Irsko, državne pomoči.

14 Z dopisom z dne 20. decembra 2001 je Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska Komisiji priglasilo shemo državne pomoči, z naslovom „Postopna uvedba dajatve na agregate na Severnem Irskem“.

15 Z dopisom z dne 6. februarja 2002 je Komisija posredovala strnjen povzetek prve prijave tej državi članici in jo pozvala, naj predloži svoje pripombe v zvezi s prijavo ter naj ji posreduje dopolnilne informacije glede AGL, kar je ta država naredila z dopisom z dne 19. februarja 2002.

16 Tožeča stranka je 11. februarja 2002 vložila tožbo zoper AGL pri High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (višjem sodišču (Anglija in Wales), Združeno kraljestvo). Sklicevala se je, med drugim, na kršitev skupnostnih pravil s področja državnih pomoči. S sodbo z dne 19. aprila 2002 je High Court of Justice zavrnilo tožbo in tožeči stranki dovolilo vložitev pritožbe pri Court of Appeal (England & Wales) ((pritožbenem sodišču (Anglija in Wales), Združeno kraljestvo). Ta je dejansko vložila pritožbo, zato je Court of Appeal odločilo, da zaradi vložitve te tožbe pri Sodišču prve stopnje prekine postopek.

17 Tožeča stranka je medtem z dopisom z dne 15. aprila 2002 vložila prijavo na Komisijo zoper AGL (v nadaljevanju: prijava tožeče stranke). V glavnem je trdila, da izključitev določenih materialov s področja uporabe AGL in izvozna oprostitev

pomenita državne pomoči. Izjeme, ki se nanašajo na Severno Irsko in ki so jih priglasili organi Združenega kraljestva, pa naj bi bile nezdružljive s skupnim trgom.

Izpodbijana odločba

18 Komisija je 24. aprila 2002 sprejela odločbo o nevložitvi ugovora zoper AGL (v nadaljevanju: izpodbijana odločba).

19 Organi Združenega kraljestva so 2. maja 2002 tožeči stranki posredovali izpodbijano odločbo. Komisija ji je to odločbo uradno vročila z dopisom z dne 27. junija 2002.

20 Komisija je v odločbi (uvodna izjava 43) menila, da dajatev ne vsebuje elementov državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, ker njeno uporabo upravičujeta logika in narava davčnega sistema. Ob tem meni, da je oprostitev, odobrena za Severno Irsko, ki je bila priglašena Komisiji, združljiva s skupnim trgom.

21 Komisija pri opisu področja uporabe AGL v bistvu poudarja, da se bodo s to dajatvijo obdavčili neobdelani agregati, „opredeljeni kot agregati, ki so proizvedeni iz naravnih zalog mineralov pri prvi ekstrakciji“, in sestavljeni „iz delcev kamnin, peska ali proda, ki se lahko uporabljajo v naravnem stanju ali po mehanski obdelavi, kot so

drobljenje, pranje in presejanje“ (uvodni izjavi 8 in 9). Glede izključenih materialov in glede na zaželene cilje je v uvodnih izjavah od 11 do 13 izpodbijane odločbe določeno:

„Z AGL niso obdavčeni materiali, ki so stranski proizvodi oziroma odpadki iz drugih postopkov. Po mnenju britanskih organov spadajo med te materiale odpadki škriljevca in kaolina, neplodna zemlja, pepel, žlindra iz plavžev, odpadki stekla in kavčuka. Enako niso obdavčeni reciklirani agregati, kamor spadajo kamnine, pesek in prod, ki so bili že vsaj enkrat uporabljeni (običajno v sektorju gradbeništva in javnih gradenj).

Po mnenju britanskih organov naj bi se z izključitvijo takih materialov iz področja uporabe AGL pospešila njihova uporaba kot gradbeni materiali in zmanjšalo prekomerno pridobivanje neobdelanih agregatov, s čimer bi se povečalo učinkovito ravnanje z viri.

Po začetnih trditvah britanskih organov naj bi AGL omogočila zmanjšanje povpraševanja po neobdelanih agregatih za povprečno 20 milijonov ton na leto v primerjavi s povprečnim letnim povpraševanjem Združenega kraljestva, ki znaša od 230 do 250 milijonov ton.“

22 Glede presoje področja uporabe AGL se izpodbijana odločba v uvodnih izjavah 29 in 31 glasi:

„Komisija ugotavlja, da obdavčitev z AGL prizadane le tržno izkoriščanje kamnin, peska in proda, ki se uporabljajo kot agregati. Z njim niso obdavčeni materiali, če se

uporabljajo v druge namene. Z AGL se obdavčijo le neobdelani agregati. AGL ne velja za agregate, pridobljene kot stranski proizvodi ali odpadki iz drugih postopkov (sekundarni agregati), in ne reciklirane agregate. Komisija zato meni, da AGL zadeva le določene sektorje dejavnosti in določena podjetja. Zato opominja, da je treba presoditi, ali uporabo AGL upravičujeta logika in splošna shema davčnega sistema.

Združeno kraljestvo je v okviru izvrševanja svobode določitve nacionalnega davčnega sistema določilo AGL tako, da bi povečalo uporabo recikliranih agregatov ali drugih alternativnih proizvodov neobdelanih agregatov in da bi pospešilo racionalno uporabo neobdelanih agregatov, ki so neobnovljiv naravni vir. Škoda, ki jo pridobitev agregatov pomeni za okolje in ki jo želi Združeno kraljestvo omejiti z AGL, obsega zvočne emisije, prah, škodo biološki raznolikosti in vizualni vrednosti.“

23 Komisija iz tega v uvodni izjavi 32 sklepa, „da je AGL posebna dajatev, katere področje uporabe je zelo omejeno, določi pa jo država članica glede na posebne značilnosti zadevnega sektorja dejavnosti“, ter da „sestava in domet dajatve kažeta na jasno razločevanje med pridobivanjem neobdelanih agregatov, ki ima za okolje neželene posledice, in proizvodnjo sekundarnih ali recikliranih agregatov, ki je pomemben prispevek pri obdelavi kamnin, proda in peska, ki so posledica ekstrakcij, drugih del ali pravilno izvedenih obdelav v različne namene“.

24 Glede oprostitve agregatov, ki se izvažajo, ne da bi bili obdelani na ozemlju Združenega kraljestva, izpodbijana odločba v uvodni izjavi 33 navaja:

„[…] taka rešitev je utemeljena s tem, da je v Združenem kraljestvu mogoče agregate oprostiti, če se uporabljajo v oproščenih postopkih proizvodnje (npr. proizvodnji

stekla, plastike, papirja, gnojil in pesticidov). Ker britanski organi ne morejo izvajati nadzora nad uporabo agregatov zunaj svojega ozemlja, je izvozna oprostitev nujna, da se zagotovi pravna varnost izvoznikom agregatov in da se prepreči neenako obravnavanje izvozov agregatov, ki bi sicer lahko izkoristili ugodnost oprostitve v Združenem kraljestvu."

25 Komisija v uvodni izjavi 34 sklepa:

„V naravi in v splošni shemi take dajatve je, da se ne uporablja za sekundarne agregate niti za reciklirane agregate. Obdavčitev pridobitve neobdelanih agregatov bo prispevala k zmanjšanju pridobivanja primarnih agregatov, k zmanjšani uporabi neobnovljivih virov in k zmanjšanju škodljivih posledic za okolje. Komisija torej meni, da ugodnosti, ki jih določitev področja uporabe AGL lahko prinese nekaterim podjetjem, utemeljujeta narava in splošna shema davčnega sistema."

Postopek

26 Z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodiša prve stopnje 12. julija 2002, je tožeča stranka vložila to tožbo.

27 Z ločeno vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje istega dne, je tožeča stranka predlagala, da se o zadevi odloči po hitrem postopku odločanja, določenem v členu 76a Poslovnika Sodišča prve stopnje. Sodišče prve stopnje je 30. julija 2002 ta predlog zavrnilo.

28 Z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišče prve stopnje 29. oktobra 2002, so organi Združenega kraljestva zaprosili za intervencijo v tem postopku na strani predlogov tožene stranke. S sklepom z dne 28. novembra 2002 je predsednik drugega senata Sodišča prve stopnje dovolil to intervencijo. Intervenient je vložil vlogo in preostale stranke so v določenih rokih predložile stališča.

29 Na podlagi poročila sodnika poročevalca je Sodišče prve stopnje (drugi razširjeni senat) odločilo, da se ustni postopek začne brez izvedbe ukrepov procesnega vodstva. Stranke so odgovorile na pisna vprašanja Sodišča prve stopnje in v določenih rokih predložile zahtevane dokumente.

30 Stranke so podale ustne navedbe in odgovorile na vprašanja, ki jim jih je postavilo Sodišče prve stopnje na obravnavi, ki je potekala 13. decembra 2005.

Predlogi strank

31 Tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— razglasi za nično izpodbijano odločbo, razen v delu, kjer je preučena oprostitev, odobrena za Severno Irsko;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

32 Komisija in intervenient Sodišču prve stopnje predlagata, naj:

— tožbo zavrže kot nedopustno oziroma jo zavrne kot neutemeljeno;

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Dopustnost

Trditve strank

33 Komisija, ne da bi vložila uraden ugovor nedopustnosti, prereka dopustnost tožbe. Meni, da izpodbijana odločba tožeče stranke ne zadeva posamično v smislu člena 230, četrti odstavek, ES.

34 Komisija trdi, da je odločba, kot je izpodbijana odločba, s katero je odobrena shema pomoči, splošen normativni akt. V skladu s klasičnim merilom posamične zveze (sodba Sodišča z dne 25. julija 2002 v zadevi Unión de Pequeños Agricultores proti Svetu, C-50/00 P, Recueil, str. I-6677) naj tožeče stranke ne bi posamično zadevala odločba, da se ne vložijo ugovori ob zaključku predhodnega postopka preučitve iz člena 88(3) ES.

35 Še posebej naj tožeča stranka ne bi dokazala, da je bila z izpodbijano odločbo posamično prizadeta vsaj ena njena članica.

36 Komisija v odgovoru na tožbo meni, da kadar odloči, da ne bo začela formalnega postopka preiskave, je treba za ugotovitev obstoja posamične zveze dokazati, da je konkurenčni položaj članice tožeče stranke prizadet zaradi zadevne pomoči. Pri tem se opira na sodbe Sodišča prve stopnje z dne 5. junija 1996 v zadevi Kahn Scheepvaart proti Komisiji (T-398/94, Recueil, str. II-477, točki 43 in 50); z dne 16. septembra 1998 v zadevi Waterleiding Maatschappij proti Komisiji (T-188/95, Recueil, str. II-3713, točke od 60 do 65) in z dne 21. marca 2001 v zadevi Hamburger Hafen- und Lagerhaus in drugi proti Komisiji (T-69/96, Recueil, str. II-1037, točka 41).

37 V dupliki je Komisija zavzela končno stališče, da se v primeru odločbe Komisije o nevložitvi ugovorov, da se presodi posamična zveza, uporabi merilo znatne prizadetosti konkurenčnega položaja tožeče stranke, kot pri končni odločbi, ki se sprejme ob koncu formalnega postopka preiskave (sodba Sodišča z dne 28. januarja 1986 v zadevi COFAZ in drugi proti Komisiji, 169/84, Recueil, str. 391).

38 Komisija v zvezi s tem navaja, da je Sodišče prve stopnje v zgoraj navedeni sodbi Waterleiding Maatschappij proti Komisiji, in sodbi z dne 5. decembra 2002 v zadevi Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum proti Komisiji (T-114/00, Recueil, str. II-5121) naredilo napako, ko je štelo, da sta sodbi Sodišča z dne 19. maja 1993 v zadevi Cook proti Komisiji (C-198/91, Recueil, str. I-2487) in z dne 15. junija 1993 v zadevi Matra proti Komisiji (C-225/91, Recueil, str. I-3203) oblikovali dvojno merilo, v skladu s katerim je odločba sprejeta ob koncu predhodnega postopka preučitve oziroma ob koncu formalnega postopka preiskave. Komisija, ki je bila pozvana, naj na obravnavi poda stališče v zvezi z dometom sodbe Sodišča z dne 13. decembra 2005 v zadevi Komisija proti Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, ZOdl., str. I-10737), je menila, da je ta sodba v luči sklepnih predlogov generalnega pravobranilca Jacobsa, potrdila merilo znatne prizadetosti konkurenčnega položaja tožeče stranke v zvezi z obravnavano shemo pomoči.

39 Tožeča stranka v tem primeru v tožbi ni navedla natančnih podatkov v zvezi z niti eno od svojih članic, zaradi česar ni mogoče ugotoviti, ali ima vsaj ena od njih procesno upravičenje.

40 Komisija dodaja, da so nova dejstva v zvezi s štirimi članicami tožeče stranke, ki so bila navedena le v repliki, nedopustna.

41 V vsakem primeru ta nova dejstva ne bi izkazovala, da je izpodbijana odločba znatno prizadela konkurenčni položaj zadevnih podjetij. Komisija v zvezi s tem trdi, da podatki, ki jih je navedla tožeča stranka, kažejo, da najpomembnejši del dejavnosti dveh članic tožeče stranke, Torrington Stone Ltd in Cloburn Quarry Co. Ltd, ni zavezan za plačilo davka. Še več, ne zadostuje, da se od podjetja zahteva, naj del svojih sekundarnih materialov zavrže kot odpadke.

42 Končno, Komisija trdi, da tudi če bi Sodišče prve stopnje odločilo, da ima tožeča stranka procesno upravičenje, bi bil na podlagi dejstva, da je bila izpodbijana odločba sprejeta ob koncu predhodnega postopka preučitve, edini dopustni tožbeni razlog za razglasitev ničnosti neuvedba formalnega postopka preiskave. Dejansko bi bilo mogoče tovrstno nepravilnost postopka odpraviti z uvedbo formalnega postopka preiskave. Tožeča stranka naj zato ne bi imela procesnega upravičenja za ukrepanje zoper končno odločbo.

43 Tožeča stranka trdi, da jo izpodbijana odločba zadeva neposredno in posamično, tako glede na procesno upravičenje njenih članic kot na njeno vlogo prijaviteljice. Eden glavnih ciljev AGL – ki želi zlasti pospešiti uporabo recikliranih agregatov in drugih alternativ obdavčenih materialov – naj bi bil vpliv na sestavo trga. Ta dajatev naj bi zato imela škodljiv učinek na konkurenčni položaj vseh članic tožeče stranke, ki proizvajajo materiale, obdavčene z AGL. V ponazoritev je tožeča stranka v repliki opisala konkurenčni položaj več svojih članic.

44 Tožeča stranka dodaja, da je razlikovanje Komisije, v zvezi z dopustnostjo različnih tožbenih razlogov, umetno. Po mnenju tožeče stranke, da v primeru, če tožeča stranka dokaže, da je Komisija storila očitno napako pri presoji, to nujno pomeni, da je naletela na težave, ki so zahtevale uvedbo formalnega postopka preiskave.

Presoja Sodišča prve stopnje

45 V skladu s sodno prakso se lahko subjekti, ki niso naslovniki odločbe, sklicujejo na to, da jih odločba posamično zadeva, le kadar vpliva nanje zaradi kakih njihovih značilnosti ali zaradi dejanskega položaja, ki jih opredeljuje glede na vse druge subjekte in jih torej individualizira podobno kot samega naslovnika odločbe (zgoraj navedene sodbe Sodišča z dne 15. julija 1963 Plaumann proti Komisiji, 25/62, Recueil, str. 197, 223; Cook proti Komisiji, točka 20; Matra proti Komisiji, točka 14, in Komisija proti Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, točka 33).

46 V tem primeru okoliščina, na katero se sklicuje tožeče združenje, da je vložilo prijavo v zvezi z AGL pri Komisiji in izrazilo željo, da intervenira v postopku kot zainteresirana stranka v smislu člena 88(2) ES, ne zadošča za to, da se mu prizna procesno upravičenje za ukrepanje zoper izpodbijano odločbo, da se ne uvede formalni postopek preiskave. Zlasti na podlagi dejstva, da naj bi prijava tožeče stranke, pa tudi prva prijava, ki so jo vložila druga podjetja, privedla Komisijo do tega, da v izpodbijani odločbi preveri področje uporabe AGL, ni mogoče izenačiti tožeče stranke s pogajalcem, katerega položaj naj bi bil prizadet s to odločbo (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, točki 56 in 57).

47 Nasprotno tožeča stranka pravilno opozarja na to, da je dopustno, da tožbo vloži združenje, ki deluje namesto enega svojega člana ali več članov, ki bi lahko sami vložili dopustno tožbo (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 6. julija 1995 v združenih zadevah AITEC in drugi proti Komisiji, od T-447/93 do T-449/93, Recueil, str. II-1971, točka 60, in z dne 22. oktobra 1996 v zadevi Skibsværftsforeningen in drugi proti Komisiji, T-266/94, Recueil, str. II-1399, točka 50).

48 Sodišče prve stopnje mora torej preveriti, ali je v tem primeru članice tožeče stranke oziroma vsaj nekatere izmed njih mogoče šteti, kot da jih izpodbijana odločba posamično zadeva.

49 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je treba v okviru postopka nadzora nad državnimi pomočmi iz člena 88 ES po eni strani razlikovati med predhodno stopnjo preverjanja pomoči po odstavku 3 tega člena, katerega edini cilj je omogočiti Komisiji, da oblikuje prvo mnenje o delni ali popolni združljivosti obravnavane pomoči, in med stopnjo preverjanja iz odstavka 2 tega člena. Le v okviru te stopnje, katere namen je Komisiji omogočiti, da je v celoti obveščena o vseh podatkih zadeve, Pogodba ES določa obveznost Komisije, da pozove zainteresirane stranke k predložitvi pripomb (zgoraj navedena sodba Sodišča Cook proti Komisiji, točka 22; zgoraj navedena sodba Matra proti Komisiji, točka 16; sodba z dne 2. aprila 1998 v zadevi Komisija proti Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, Recueil, str. I-1719, točka 38, in zgoraj navedena sodba Komisija proti Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, točka 34).

50 Kadar Komisija, ne da bi sprožila formalni postopek preiskave iz člena 88(2) ES, z odločbo, sprejeto na podlagi odstavka 3 tega člena, ugotovi, da je pomoč združljiva s skupnim trgom, lahko osebe, ki so upravičene do postopkovnih jamstev, določenih v odstavku 2 tega člena, ta uveljavljajo le, kadar imajo možnost, da to odločbo izpodbijajo pred sodiščem Skupnosti (zgoraj navedene sodbe Cook proti Komisiji, točka 23; Matra proti Komisiji, točka 17, in Komisija proti Sytraval in Brink's France, točka 40).

51 Zato Sodišče razglasi za dopustno tožbo za razglasitev ničnosti odločbe, ki temelji na členu 88(3) ES, ki jo vloži zainteresirana stranka v smislu člena 88(2) ES, kadar želi z vložitvijo te tožbe zaščititi postopkovne pravice, ki jih črpa iz te določbe (zgoraj navedena sodba Komisija proti Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, točka 35).

52 Zainteresirane stranke v smislu člena 88(2) ES, ki lahko tako vložijo ničnostno tožbo v skladu s členom 230, četrti odstavek, ES, so osebe, podjetja ali združenja, katerih interesi so lahko prizadeti z dodelitvijo pomoči, to pomeni zlasti konkurenčna podjetja upravičencev do te pomoči in strokovna združenja (zgoraj navedena sodba Komisija proti Sytraval in Brink's France, točka 41).

53 Nasprotno, če tožeča stranka dvomi o utemeljenosti odločbe o presoji pomoči kot taki, preprosto dejstvo, da jo je mogoče šteti za zainteresirano stranko v smislu člena 88(2) ES, ne more zadoščati za to, da se tožba razglasi za dopustno. Zato je treba izkazati, da ima poseben status v smislu zgoraj navedene sodbe Plaumann proti Komisiji. To velja zlasti v primeru, kadar bi pomoč, ki jo obravnava zadevna odločba, znatno prizadela tržni položaj tožeče stranke (zgoraj navedena sodba Komisija proti Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, točka 37).

54 S to tožbo se tožeča stranka ne omejuje na izpodbijanje zavrnitve Komisije o uvedbi formalnega postopka preiskave, ampak prav tako dvomi o utemeljenosti izpodbijane odločbe. Zato je treba preučiti, ali je prepričljivo pojasnila, zakaj AGL lahko znatno vpliva na položaj vsaj ene izmed njenih članic na trgu agregatov.

55 V tem primeru v zvezi s, prvič, razmejitvijo vsebinskega področja uporabe AGL iz izpodbijane odločbe (uvodni izjavi 12 in 13) izhaja, da je namen te dajatve, da del povpraševanja po neobdelanih agregatih preusmeri na druge proizvode, ki so oproščeni, da bi tako povečali njihovo uporabo kot agregatov in zmanjšali pridobivanje neobdelanih agregatov. V skladu z načrti britanskih organov, ki so bili povzeti v izpodbijani odločbi in se jim ni nasprotovalo, naj bi ta dajatev omogočala zmanjšanje povpraševanja po neobdelanih agregatih v višini približno od 8 do 9 % na leto.

56 Ker naj bi AGL želel splošno spremeniti razdelitev trga med neobdelanimi agregati, ki so obdavčeni, in alternativnimi proizvodi, ki so oproščeni davka, je treba še preveriti, ali lahko dejansko spremeni konkurenčni položaj nekaterih članic tožeče stranke.

57 V zvezi s tem in v nasprotju s trditvami Komisije pojasnil tožeče stranke v repliki, še posebej v zvezi s položajem nekaterih njenih članic, ni mogoče šteti za prepozne v skladu s členom 48(1) Poslovnika. So namreč del podaljšane razprave med strankami. So le dopolnitev v odgovor na trditve Komisije o nedopustnosti tožbene navedbe, v skladu s katero naj bi imela AGL škodljiv učinek na konkurenčni položaj podjetij – takih, kot so članice tožeče stranke –, ki tržijo materiale, ki so zavezani za dajatev. V vsakem primeru, ker lahko sodišče Skupnosti po uradni dolžnosti kadarkoli preizkusi pogoje za dopustnost tožbe, nič ne nasprotuje temu, da Sodišče upošteva dopolnilne podatke iz replike.

58 V skladu z dopolnilnimi podatki iz replike, katerih pravilnosti nista prerekali niti Komisija niti intervenient, naj bi nekatere članice tožeče stranke, med njimi

Torrington Stone, Sherburn Stone Co. Ltd in Cloburn Quarry, neposredno konkurirale proizvajalcem oproščenih materialov, ki so zaradi uvedbe AGL postali konkurenčni.

59 Tožeča stranka je posebej navedla, da Torrington Stone, ki izkorišča kamnolom v Devonu, proizvaja neobdelan gradbeni kamen in kamen za oblogo cestišč, ki se prodajata v povprečju po […] GBP na tono neposredno iz kamnoloma, pa tudi obdelani gradbeni kamen, ki se prodaja v povprečju po […] GBP na tono neposredno iz kamnoloma. Ti proizvodi pomenijo od 3 do 5 % količine pridobljenih kamnin. Preostalih 95 % so sekundarni oziroma stranski proizvodi, ki so v tem primeru navaden material za zasipavanje (ki se v povprečju prodaja po […] GBP na tono neposredno iz kamnoloma), zdrobljen material za zasipavanje (ki se v povprečju prodaja po […] GBP na tono neposredno iz kamnoloma). Vendar je samo neobdelan gradbeni kamen obdavčen z AGL. Pred uvedbo te dajatve so se materiali za zasipavanje prodajali na območju, ki obsega 50 kilometrov. Po njeni uvedbi pa so na tem območju postali konkurenčni sekundarnim materialom, ki izhajajo zlasti iz kamnolomov kaolina, oddaljenih več kot 80 kilometrov in ki niso obdavčeni z AGL.

60 V zvezi s Sherburn Stone, ki izkorišča, med drugim, kamnolom Barton v Yorkshiru, je tožeča stranka navedla, da ta proizvaja materiale z višjimi tehničnimi specifikacijami, ki so določene za proizvodnjo betona visoke zmogljivosti. Ti proizvodi, ki pomenijo 50 % pridobljenih kamnin in katerih prodajna cena znaša […] GBP na tono neposredno iz kamnoloma, so obdavčeni z AGL. Od preostalih 50 % pridobljenih kamnin proizvaja Sherburn Stone droben premog in ostanke ilovice, ki se uporabljajo za zasipavanje in katerih prodajna cena znaša povprečno […] GBP na tono neposredno iz kamnoloma. Od uvedbe AGL je te proizvode vse težje prodajati in z njihovimi zalogami ni več mogoče upravljati.

61 Tožeča stranka je v zvezi s Cloburn Quarry, ki izkorišča kamnolom na Škotskem, razložila, da je ta usmerila proizvodnjo k agregatom visoke vrednosti, ki lahko nosijo

večje transportne stroške. Vsi ti proizvodi so obdavčeni z AGL. Rdeči prod in granit višjih tehničnih specifikacij, ki ju proizvaja to podjetje in se uporabljata med drugim kot gramoz oziroma v betonu visokih zmogljivosti in z asfaltom, se prodajata po ceni povprečno […] GBP na tono neposredno iz kamnoloma in ne konkurirata materialom, ki niso obdavčeni z dajatvijo, ki so stranski proizvodi proizvodnje kaolina ali skrilavca. Nasprotno se 25 % sekundarnih proizvodov, ki se pridobivajo iz kamnoloma Cloburn Quarry in so sestavljeni predvsem iz drobnega premoga, prodaja v povprečju po ceni […] GBP na tono neposredno iz kamnoloma za zasipavanje in so konkurenčni materialom, ki niso obdavčeni.

62 V tej povezavi okoliščina, ki jo Komisija navaja kot dokaz, da konkurenčni položaj zgoraj navedenih podjetij ni bil prizadet, namreč da naj se največji del njihove dejavnosti glede na promet ne bi nanašal na agregate in naj tako ne bi bil zavezan za dajatev, ni upoštevna, saj dejavnost teh podjetij v razmerju z njihovo glavno dejavnostjo na trgu agregatov ni le obrobna. V vsakem primeru iz zgoraj navedenih podatkov izhaja, da je tržno izkoriščanje sekundarnih proizvodov kot agregatov zelo pomemben del dejavnosti zgoraj navedenih podjetij.

63 Glede na različne dejavnike, ki so bili navedeni zgoraj in jih je izpostavila tožeča stranka, je treba zato ugotoviti, da ni dokazala le, da je sporni državni ukrep lahko vplival na konkurenčni položaj nekaterih njenih članic, ki imajo zato procesno upravičenje, da izpodbijajo odločbo Komisije, da ne uvede formalnega postopka preiskave, ampak tudi to, da je bil ta vpliv znaten.

64 Torej je treba zavrniti ugovor nedopustnosti, ki ga Komisija uveljavlja v tej tožbi, v zvezi z odobritvijo razmejitve vsebinskega področja uporabe AGL v izpodbijani odločbi.

65 Drugič, v zvezi z izvozno oprostitvijo tožeča stranka trdi, da ima ta oprostitev prav tako škodljiv učinek na konkurenčni položaj njenih članic, ki izvažajo zelo malo oziroma sploh ne izvažajo, v nasprotju z njihovimi veliko pomembnejšimi konkurenti na trgu Združenega kraljestva. Izvozna oprostitev naj bi namreč tem konkurentom, zlasti izkoriščevalcu premogovnika Glensand, od koder izvira več kot 90 % izvoznih agregatov, priznala ugodnost, da niso imeli izgub, ko so morali nositi ceno svojih proizvodov, ki se tržijo v Združenem kraljestvu. Nasprotno naj bi članice tožeče stranke zato morale prodajati svoje obdavčene agregate z izgubo in nositi breme dajatve na vse svoje proizvode.

66 Dopolnilne informacije, ki jih je tožeča stranka navedla v odgovoru na pisna vprašanja Sodišča prve stopnje, dopuščajo sklepanje, da je bil lahko z izvozno oprostitvijo prizadet konkurenčni položaj vsaj ene od članic tožeče stranke. Tožeča stranka namreč navaja, čemur niti Komisija niti intervenient ne nasprotujeta, da je na trgu granita višjih tehničnih specifikacij, ki se uporablja med drugim kot gramoz za železniške proge (zavezan za AGL), Cloburn Quarry v neposredni konkurenčni zvezi s kamnolomom Glensanda, ki se nahaja na Škotskem, tako kot ta, ki ga izkorišča Cloburn Quarry. Po trditvah tožeče stranke iz replike, česar tudi niso izpodbijale druge stranke, kamnolom Glensanda izvaža 50 % svoje proizvodnje. Tožeča stranka iz tega primerno sklepa, da izvozna oprostitev za materiale z nizkimi tehničnimi specifikacijami omogoča podjetjem, ki izkoriščajo ta kamnolom, konkurenčno prednost na trgu agregatov z višjimi tehničnimi specifikacijami na Škotskem, ker se – v nasprotju s Cloburn Quarryem, ki z izgubo prodaja agregate nižjih tehničnih specifikacij v Združenem kraljestvu in to izgubo pokriva s ceno materialov z višjimi tehničnimi specifikacijami – celotni znesek AGL, ki ga mora kamnolom Glensanda prenesti na svoje odjemalce na notranjem trgu, sorazmerno zmanjša za polovico v razmerju z zneskom, ki ga nosi konkurent, ki ne izvaža.

67 Zato se zavrne tudi ugovor nedopustnosti, ki ga uveljavlja Komisija v tej tožbi, v zvezi z odobritvijo oprostitve za izvoze v izpodbijani odločbi.

68 Zaradi vsega navedenega je treba prav tako zavrniti podredno trditev Komisije, da bi bil edini tožbeni razlog kršitve obveznosti uvedbe formalnega postopka preiskave dopusten v okviru tožbe za razglasitev ničnosti odločbe Komisije, da ne vloži ugovorov, sprejete na koncu predhodne stopnje preučitve državnih pomoči v zvezi z državnim ukrepom. V obravnavanem primeru in ob upoštevanju znatnega vpliva na položaj nekaterih njenih članic na trgu, je tožeča stranka upravičena, da uveljavlja kakršen koli tožbeni razlog nezakonitosti, ki je naštet v členu 230, drugi odstavek, ES (glej zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, točka 37).

69 Tožbo je treba zato v celoti razglasiti za dopustno.

Temelj

70 Tožeča stranka v podporo tožbi uveljavlja, prvič, kršitev člena 87(1) ES, drugič, pomanjkanje obrazložitve, tretjič, Komisija naj bi kršila obveznost uvedbe formalnega postopka preiskave, in četrtič, ta institucija naj ne bi izpolnila obveznosti pri predhodni preučitvi. Sodišče prve stopnje presoja kot primerno, da se prva dva tožbena razloga obravnavata skupaj.

Tožbena razloga: kršitev člena 87(1) ES in pomanjkanje obrazložitve

Trditve strank

71 Tožeča stranka najprej opozarja, da je pogoj selektivnosti pomoči izpolnjen, kadar davčni sistem za gospodarske subjekte, ki imajo primerljiv položaj glede na cilje, ki

jih zasleduje ta sistem, uporablja različno obravnavanje, ki ni utemeljeno z naravo in splošno shemo sistema (sodba Sodišča z dne 8. novembra 2001 v zadevi Adria-Wien Pipeline in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, C-143/99, Recueil, str. I-8365, točki 41 in 42).

72 Zlasti v zgoraj navedeni sodbi Adria-Wien Pipeline in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke naj bi Sodišče razsodilo, da oprostitev ekološke dajatve na porabo energije, ki se odobri podjetjem, katerih poraba je presegla določene mejne vrednosti, vsebuje elemente državne pomoči, ker naj bi bila ta oprostitev odobrena le podjetjem, ki proizvajajo materialne gospodarske dobrine. Tožeča stranka v tem oziru izpostavlja, da je bila Adria-Wien Pipeline storitveno podjetje, ki ni bilo konkurenčno podjetjem upravičencem do oprostitve.

73 V tem primeru naj bi bila opredelitev AGL kot izrednega davčnega bremena namesto izredne davčne ugodnosti zgolj formalna in naj ne bi spreminjala presoje. V zvezi s tem naj bi bila trditev Komisije, ki temelji na sektorski uporabi AGL, zelo podobna sklepanju, ki ga je razvil generalni pravobranilec Mischo v sklepnih predlogih za zgoraj navedeno sodbo Adria-Wien Pipeline in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke (Recueil, str. I-8369). Sodišče bi naj torej v sodbi zavrnilo stališče generalnega pravobranilca, da ni bilo selektivnosti v zadevnem davčnem sistemu, prvič, ker neobdavčitev ni bila izjema od splošnega pravila, drugič, ker se različno obravnavanje ni nanašalo na različne sektorje, in tretjič, ker je področje uporabe davka temeljilo na objektivnih merilih.

74 Komisija naj bi v tem primeru storila očitno napako pri presoji, ko je odločila, da razmejitev vsebinskega in geografskega področja uporabe AGL upravičujeta logika in narava tega davčnega sistema, tako da naj AGL ne bi vseboval državne pomoči v smislu člena 87(1) ES.

75 Prvič, glede razlikovanja med obdavčenimi materiali in oproščenimi materiali tožeča stranka Komisiji najprej očita, da v izpodbijani odločbi ni objektivno opredelila zadevnega trga neobdelanih agregatov.

76 Tožeča stranka se v nadaljevanju v glavnem opira na razlikovanje neobdelanih materialov med primarnimi materiali, ki so glavni proizvod iz kamnoloma, in sekundarnimi materiali, ki so stranski proizvodi nižje kakovosti, ki nastanejo v vsakem primeru pri izkopu primarnega materiala.

77 Tožeča stranka meni, da se po logiki zadevnega davčnega sistema AGL uporablja za primarne materiale, ki se uporabljajo kot agregati in jih je mogoče nadomestiti z alternativnimi proizvodi (sekundarnimi proizvodi iz kamnolomov oziroma rudnikov, recikliranimi proizvodi in drugimi alternativnimi materiali). Nasprotno bi morali biti oproščeni primarni materiali, ki jih ni mogoče nadomestiti, pa tudi sekundarni materiali, ki so nastali pri pridobitvi takih primarnih proizvodov. Kadar namreč ne bi obstajala alternativa za primarne materiale, naj obdavčitev zadnjih dveh skupin materialov ne bi povzročila preusmeritve povpraševanja k alternativnim materialom, ki so manj škodljivi za okolje.

78 Tožeča stranka priznava, da zakon – ki uvaja seznam obdavčenih materialov in oproščenih materialov – ne uporablja pojma „primarni“ in „sekundarni“ materiali in da zgoraj navedene opredelitve niso edine možne. Komisiji pa očita, da je te pojme uporabila v izpodbijani odločbi, ne da bi jih opredelila, kar naj bi bil vzrok za zmedo.

79 Poleg tega naj bi Komisija v izpodbijani odločbi (uvodna izjava 29) nepravilno navedla, da AGL „ne bo veljala za agregate, ki so bili pridobljeni kot stranski

proizvodi ali odpadki iz drugih postopkov (sekundarni agregati)“. Nekateri sekundarni agregati (kot so proizvodi iz apnenca za proizvodnjo apna ali cementa, ali izvedeni proizvodi iz ekstrakcije silicijevega peska, ki se uporablja pri proizvodnji stekla) so obdavčeni. Zgoraj navedena potrditev naj bi izražala očitno napako pri presoji Komisije glede narave AGL. Še več, izpodbijana odločba naj bi temeljila na presoji AGL v različici, ki jo uvaja zakon.

80 Poleg tega naj bi se Komisija v zvezi s cilji AGL v izpodbijani odločbi, tako kot intervenient, sklicevala samo na okoljske pomisleke, povezane s pridobitvijo materialov, ki se uporabljajo kot agregati.

81 V nasprotju s trditvijo Komisije, da razmejitev področja uporabe dajatve ne ustreza zaželenemu cilju ter želi pravzaprav internalizirati škodo za okolje pri proizvodnji agregatov in pospeševati uporabo recikliranih materialov ali drugih alternativnih materialov, da bi zmanjšali usodne posledice izkopa na okolje. Zakon naj bi namreč s tega vidika uvedel različno obravnavanje podobnih položajev.

82 Prvič, pomembna skupina primarnih proizvodov – zlasti ilovica, glinasti skrilavec, kaolin, grudasta ilovica in skrilavec – pa tudi njihovi sekundarni proizvodi naj ne bi bili obdavčeni z AGL. Pridobitev teh proizvodov iz kamnolomov naj bi imela enak učinek na okolje, kot jih ima izkop obdavčenih proizvodov, kot sta apnenec ali granit. Nekateri izmed teh primarnih proizvodov, kot je grudasta ilovica, ki se uporablja za proizvodnjo ploščic, ali skrilavec, ki se uporablja za proizvodnjo opeke, ki ju je mogoče nadomestiti z materiali iz kamnolomov iz okoljsko manj občutljivih območij oziroma s sekundarnimi materiali, da bi proizvedli drugo vrsto ploščic in zidakov, ki so zamenjava za opeko.

83 Materiali, kot sta skrilavec in glinasti skrilavec slabe kakovosti, pa tudi ilovica, kaolin in grudasta ilovica iz večjega števila kamnolomov Združenega kraljestva, ki se uporabljajo kot primarni materiali kot agregati, naj bi bili oproščeni, čeprav bi jih bilo mogoče nadomestiti z alternativnimi proizvodi. Glede tega tožeča stranka zavrača trditev Komisije in intervenienta, da naj bi bili ti materiali oproščeni, ker niso agregati. Trdi, da se pojem „agregati“ nanaša na končni namen materiala, in ne na posebno skupino materialov. Zgoraj navedeni oproščeni materiali naj bi se v preteklosti v Združenem kraljestvu le malo uporabljali kot agregati, zlasti zaradi transportnih stroškov. Vendar pa je njihova oprostitev zahtevala uporabo takih primarnih materialov kot agregatov.

84 Izključitve teh materialov s področja uporabe AGL naj torej narava in splošna shema AGL ne bi upravičevali. Tožeča stranka v zvezi s tem navaja zgoraj navedeno sodbo Adria-Wien Pipeline in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke (točki 52 in 53) in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 23. oktobra 2002 v združenih zadevah Diputación Foral de Guipúzcoa in drugi proti Komisiji (T-269/99, T-271/99 in T-272/99, Recueil, str. II-4217, točka 62).

85 Drugič, drugi primarni materiali so obdavčeni z AGL, čeprav jih ni mogoče nadomestiti z alternativnimi proizvodi. Tožeča stranka navaja rdeči prod, ki se zaradi posebne barve uporablja za gornjo plast pločnikov in kolesarskih poti; agregati višjih tehničnih specifikacij, kot so materiali, ki se uporabljajo za gornjo plast cestišč ali granit višjih tehničnih specifikacij, ki se uporablja kot gramoz za železniške proge, in agregati, ki se uporabljajo za proizvodnjo betona z nizko stopnjo krčenja oziroma betona visoke zmogljivosti. Zaradi tehničnih značilnosti teh različnih materialov jih dejansko ni mogoče nadomestiti z alternativnimi proizvodi. Zaradi višje cene se ne uporabljajo za nasipavanje.

86 Tretjič, AGL velja za sekundarne proizvode pomembne skupine primarnih materialov, ki pa so oproščeni – kot je apnenec za proizvodnjo cementa in apna,

obdelane kamnine in material, kot sta silicijev pesek oziroma apnenec, ki sta namenjena določenim industrijskim uporabam (na primer proizvodnja stekla). Za te primarne materiale ni alternativnih proizvodov.

87 Ta protislovja v logiki in naravi davčnega sistema, ki jih navaja Komisija, naj bi izkazovala, da področje uporabe AGL dejansko odseva željo, da se iz dajatve izključijo določeni sektorji, da bi se s tem zaščitila njihova konkurenčnost. To naj bi bilo potrdilo več izjav organov Združenega kraljestva, zlasti pri presoji učinkov uredbe o obdavčitvi agregatov, ki je priložena tožbi, v katerih je poudarjeno, da „so nekateri [oproščeni] materiali pomembne sestavine proizvodov, s katerimi se mednarodno trguje, in njihovi proizvajalci iz Združenega kraljestva so v neugodnem konkurenčnem položaju v razmerju z uvozniki, pa tudi na izvoznih trgih“, prav tako pa v študiji o ekoloških dajatvah v Evropski uniji, ki je tudi priložena tožbi.

88 Drugič, tožeča stranka trdi, da je oprostitev za izvoze agregatov prav tako v nasprotju z okoljevarstvenimi cilji, ki se domnevno zasledujejo z AGL. Namen te oprostitve naj bi bil le ohranitev konkurenčnosti britanskih proizvajalcev na izvoznih trgih. Na področju ekoloških dajatev naj bi bilo načelo „plača povzročitelj obremenitve“ bistveno merilo za presojo obstoja državne pomoči (sklepni predlogi generalnega pravobranilca Jacobsa za sodbo Sodišča z dne 20. novembra 2003 v zadevi GEMO, C-126/01, Recueil, str. I-13769, I-13772). Tožeča stranka v zvezi s tem nasprotuje utemeljitvi, ki jo je navedla Komisija v odgovoru na tožbo, da naj bi bil AGL posredna dajatev na porabo. Ta utemeljitev naj ne bi bila predstavljena v izpodbijani odločbi in naj bi bila poleg tega nepravilna. Prav tako ne bi upravičila izvoznih oprostitev, kot je bilo izkazano na primer z dajatvijo na agregate, uvedeno na Švedskem, kjer izvozi niso oproščeni. Ker naj bi dajatve na agregate prinesle odgovor na okoljske pomisleke v zvezi s proizvodnjo, običajno ne bi smelo biti nevarnosti dvojne obdavčitve. Obrazložitev izpodbijane odločbe, ki temelji na neopravljenem

nadzoru organov Združenega kraljestva glede namembnosti izvoženih agregatov, naj bi bila nepravilna. Na podlagi njihovih kemičnih lastnosti bi namreč zlahka lahko razlikovali med agregati, ki so namenjeni uporabi v oproščenih postopkih, in obdavčenimi agregati.

89 Tožeča stranka končno trdi, da je izpodbijana odločba pomanjkljivo obrazložena. Komisija bi morala podati mnenje o zgoraj navedenih različnih obravnavah, ki naj ne bi bile v skladu z domnevnimi cilji AGL, ker naj bi bile „očitno postranske oziroma nepomembne ali zgolj drugotnega pomena“ (zgoraj navedena sodba Komisija proti Sytraval in Brink's France, točka 64).

90 Komisija zavrača to trditev. Trdi, da je v primeru sektorskega ukrepa izpolnjeno merilo selektivnosti, kadar ta ukrep daje izredno ugodnost (sodba Sodišča z dne 17. junija 1999 v zadevi Belgija proti Komisiji, imenovana „Maribel“, C-75/97, Recueil, str. I-3671, točki 32 in 33, in zgoraj navedena sodba Adria-Wien Pipeline in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, točka 48). Nasprotno sistem, ki določa izredno breme v določenem sektorju, ne more biti državna pomoč. Ne pomeni namreč grožnje za notranji trg, ki naj bi ga varovala pravila v zvezi z državnimi pomočmi.

91 Izredna dajatev torej ne vsebuje nobenega elementa državne pomoči, če se uporablja v določenem sektorju ali če se v določbah v zvezi s tem sektorjem izražata narava in splošna shema sistema.

92 V tem primeru naj bi bila AGL izredno davčno breme, ki se uporablja v določenem in omejenem sektorju, to je v sektorju tržnega izkoriščanja neobdelanih agregatov. Ne daje nikakršne selektivne prednosti in zato ne privablja k naložbam ali k ustvarjanju novih delovnih mest v Združenem kraljestvu, ne izključuje agregatov iz

drugih držav članic iz britanskega trga in ne subvencionira izvozov. AGL zato ne spada pod določbe člena 87(1) ES, ki opredeljujejo državne pomoči, ampak pod določbe Pogodbe, ki veljajo za davčno področje. Zgoraj navedena sodba Adria-Wien Pipeline in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, na katero se sklicuje tožeča stranka, naj v tem primeru tako ne bi bila upoštevna.

93 V zvezi s spremembo zakona, ki je bila sprejeta po priglasitvi osnutka zadevne sheme pomoči, na katero se sklicuje tožeča stranka, Komisija pojasnjuje, da je bila o predlogih spremembe zakona obveščena pred sprejetjem izpodbijane odločbe, najprej pisno in nato še ustno.

94 AGL naj ne bi vsebovala nobenega elementa pomoči, ker naj bi zatrjevane izjeme za oproščene materiale po mnenju Komisije izvirale iz narave in splošne sheme sistema.

95 Prvič, Komisija zavrača protislovja, ki jih navaja tožeča stranka glede področja uporabe AGL. Trdi, da so samo neobdelani agregati obdavčeni z AGL.

96 Poleg tega naj bi nekateri materiali, ki se uporabljajo kot agregati, zlasti zaradi nižjih cen pridobili oprostitev, ki je lastna naravi in splošni shemi sistema, ker lahko zamenjajo neobdelane agregate.

97 Nasprotno bi apnenec oziroma pesek, ki se kot proizvoda, izvedena pri prvi ekstrakciji, uporabljata kot agregata, lahko nadomestili z recikliranimi agregati ali z drugimi alternativami, kar bi upravičilo njuno zavezanost za AGL. Njuna obdavčitev naj bi bila tudi odsev želje, da se upošteva škoda za okolje, ki je povezana z njunim pridobivanjem.

98 Ker je oprostitev nekaterih materialov upravičena, kot trdi Komisija, z naravo in splošno shemo sistema, okoliščina, ki jo navaja tožeča stranka, da so ti materiali konkurenčni agregatom, ki so obdavčeni z dajatvijo, ne dopušča sklepanja, da obsega elemente državne pomoči.

99 Drugič, oprostitev za izvoze naj bi bila prav tako v skladu z logiko AGL.

100 Končno, izpodbijana odločba naj bi bila dovolj obrazložena.

101 Intervenient se pridružuje stališčem Komisije. Poudarja, da je bil namen AGL zagotoviti, da bo vpliv ekstrakcije neobdelanih agregatov na okolje vplival na ceno. Prednostni cilj te dajatve naj bi bila razširitev uporabe alternativnih proizvodov, kot so reciklirani agregati ali drugi alternativni materiali za neobdelane agregate, in pospeševati racionalno uporabo agregatov in razvoj alternativnih proizvodov. Podredni cilj naj bi bil ohranitev konkurenčnosti Združenega kraljestva s tem, da se obdavčijo uvoženi proizvodi in oprostijo izvozi.

102 Sestava in področje uporabe AGL naj bi bila v skladu s splošno shemo in naravo davčnega sistema, kot naj bi potrdilo High Court of Justice v svoji zgoraj navedeni sodbi z dne 19. aprila 2002. V skladu s cilji naj bi dajatev veljala za vse neobdelane agregate. Za materiale, ki se ne uporabljajo kot agregati, in za odpadke iz drugih postopkov obdelave naj ne bi veljala.

103 Zlasti kaolin in grudasta ilovica naj ne bi bila obdavčena z AGL, ker nista agregata. Njuni ostanki, odpadki ali preostali stranski proizvodi naj bi bili prav tako oproščeni, da bi se pospešila njihova uporaba kot nadomestka za neobdelane agregate. Glinasti skrilavec, premog, lignit in skrilavec naj ne bi bili neobdelani agregati, ki se uporabljajo kot taki. Njihovi odpadki naj bi bili sestavljeni iz istih materialov in naj bi bili iz tega razloga tudi oproščeni. Apnenec naj bi bil obdavčljiv kot proizvod kategorije neobdelanih agregatov. Ker so njegovi stranski proizvodi z mineraloškega vidika enaki, naj bi bili zato prav tako obdavčeni. Le apnenec, ki se uporablja za pridobivanje apna ali cementa, spada med oproščene postopke.

Presoja Sodišča prve stopnje

104 V tem primeru se spor nanaša na uporabo merila selektivnosti s strani Komisije v izpodbijani odločbi, ker je zavrnila opredelitev državne pomoči, ker „je področje uporabe AGL upravičeno z logiko in naravo davčnega sistema“ (uvodna izjava 43).

105 Opozoriti je treba, da mora biti ukrep, ki se šteje za državno pomoč v smislu člena 87(1) ES, med drugim tak, da podeljuje selektivno ugodnost v izključno korist

določenih podjetij ali določenih sektorjev dejavnosti. Ta člen se namreč nanaša na pomoči, ki izkrivljajo ali bi lahko izkrivljale konkurenco z „dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga“.

106 V zvezi s tem v skladu z ustaljeno sodno prakso člen 87(1) ES ne razlikuje med vzroki ali cilji ukrepa, ki zmanjšuje bremena, ki jih sicer nosi podjetje, ampak tak ukrep opredeljuje glede na njegove učinke. Iz tega izhaja, da niti davčna narava niti gospodarska oziroma družbena cilja varstva okolja ali zaščite ljudi, ki ju tak ukrep mogoče uresničuje, ne zadoščajo za to, da bi se izognilo uporabi zgoraj navedenega člena (v zvezi z selektivnimi oprostitvami socialnih bremen glej sodbo Sodišča z dne 2. julija 1974 v zadevi Italija proti Komisiji, 173/73, Recueil, str. 709, točki 27 in 28, in zgoraj navedeno sodbo Maribel, točka 25; v zvezi s selektivnim znižanjem obresti za majhna in srednje velika podjetja (MSP) z namenom obnovitve gospodarskega voznega parka v skrbi za zaščito okolja in za izboljšanje cestne varnosti sodbo Sodišča z dne 13. februarja 2003 v zadevi Španija proti Komisiji, C-409/00, Recueil, str. I-1487, točka 46, in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 29. septembra 2000 v zadevi CETM proti Komisiji, T-55/99, Recueil, str. II-3207, točka 53).

107 Sodišče Skupnosti pri preizkusu selektivnosti ukrepa preveri, ali je Komisija pravilno presodila, da je razlikovanje med podjetji glede ugodnosti oziroma bremen, uvedeno z obravnavanim ukrepom, nastalo zaradi narave ali splošne sheme celotnega sistema, ki se uporablja. Če je to razlikovanje utemeljeno z drugimi cilji, kot jih zasleduje celotni sistem, se načeloma šteje, da zadevni ukrep izpolnjuje pogoj selektivnosti, ki je določen v členu 87(1) ES (glej v tem smislu,zgoraj navedene sodbe Italija proti Komisiji, točka 33; Maribel, točki 33 in 39, in Adria-Wien Pipeline in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, točka 49). Tožeča stranka mora predložiti zadostne dokaze (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Španija proti Komisiji, točka 53, in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 6. marca 2002 v združenih zadevah Diputación Foral de Álava in drugi proti Komisiji, T-127/99, T-129/99 in T-148/99, Recueil, str. II-1275).

108 To sodno prakso je med drugim povzela Komisija v Obvestilu z dne 10. decembra 1998 o uporabi pravil o državni pomoči za ukrepe, ki zadevajo neposredno obdavčitev ustvarjenega dohodka (UL C 384, str. 3).

109 V tem primeru je treba preučiti, ali je zadevna dajatev glede na naravo in značilnosti selektivna v skladu z merili, ki jih je razvila zgoraj navedena sodna praksa. Tožeča stranka se, da bi dokazala, da so ta merila izpolnjena, sklicuje na protislovje, glede omenjenih okoljevarstvenih ciljev, med razmejitvijo vsebinskega področja uporabe AGL in oprostitvijo za izvoze.

– Vsebinsko področje uporabe AGL

110 Najprej je treba preučiti očitek tožeče stranke, da naj bi se Komisija – ki se je sklicevala le na seznam materialov, ki so bili obdavčeni na podlagi tega zakona – dejansko opirala na nenatančno opredelitev vsebinskega področja uporabe AGL, zaradi česar naj bi prišlo do očitno napačne presoje narave te dajatve v izpodbijani odločbi.

111 Najprej, tožeča stranka ne predlaga nobenih resnih dokazov, zaradi katerih bi bilo mogoče domnevati, da izpodbijana odločba temelji na preučitvi AGL v prvotni različici, uvedeni z zakonom. Čeprav je res, da v času priglasitve AGL z dopisom z dne 20. decembra 2001 upoštevne določbe zakona, ki uvajajo to dajatev, še niso bile spremenjene, je vendarle treba ugotoviti, da je bila z dopisom o priglasitvi Komisija jasno obveščena, da so bile s Finance Act 2002 uvedene spremembe in da predvideni osnutek, ki bo v skladu s tem dopisom del Finance Act 2002, še ni izdelan. Izpodbijana odločba pa tudi določene listine iz spisa poleg tega potrjujejo, da je Komisija kasneje pri izdaji izpodbijane odločbe upoštevala te spremembe, zlasti glede uvedbe oprostitve za odpadke, ki izhajajo iz ekstrakcije premoga, lignita,

glinastega skrilavca, skrilavca ali snovi, ki so naštete v členu 18(3) zakona. Organi Združenega kraljestva so v dopisu z dne 19. februarja 2002 Komisiji v odgovor na vprašanje te institucije pojasnili, da naj bi se z oprostitvijo določenih teh materialov omogočila njihova uporaba kot nadomestkov za neobdelane agregate. Poleg tega iz izpodbijane odločbe (zlasti iz uvodnih izjav 11 in 29) izhaja, da je Komisija upoštevala oprostitev za te odpadke.

112 Dalje je treba zavrniti trditev tožeče stranke, da naj bi še posebej iz uvodne izjave 29 izpodbijane odločbe izhajalo, da je Komisija storila očitne napake, ko je menila, da so oproščeni vsi izvedeni proizvodi ali odpadki, ki nastanejo pri ekstrakciji kamnin, peska ali proda. Razlaga sporne določbe iz uvodne izjave 29 – ki določa, da AGL „ne velja za agregate, ki so stranski proizvodi ali odpadki iz drugih postopkov (sekundarni agregati)“ –, ki jo je predlagala tožeča stranka, namreč temelji na razlagi pojma „sekundarni agregati“, ki se razlikuje od razlage Komisije v celotni izpodbijani odločbi. Iz odgovorov tožene stranke na pisna vprašanja Sodišča prve stopnje izhaja, da je uporabila pojem „primarni agregati“, da je v bistvu določila agregate, ki so obdavčeni z AGL, in pojem „sekundarni agregati“, da se je v bistvu sklicevala na oproščene agregate ki so natančno našteti v zakonu. Nasprotno je tožeča stranka ta pojma – med strankama ni sporno, da imata različna pomena – uporabila za razlikovanje proizvodov, ki so predmet glavne dejavnosti kamnoloma (primarni materiali), od izvedenih proizvodov, ki so posledica ekstrakcije primarnih materialov (sekundarni materiali). V teh okoliščinah sporna določba uvodne izjave 29 izpodbijane odločbe v splošni shemi izpodbijane odločbe in v luči pojasnil Komisije le določa, da se AGL ne obračuna za izvedene proizvode ali odpadke iz prve ekstrakcije, kadar so oproščeni z zakonom, kot je bil spremenjen. Tako razlago uvodne izjave 29 potrjuje dejstvo, da so organi Združenega kraljestva v dopisu Komisiji z dne 19. februarja 2002 jasno in natančno navedli razloge, zakaj so bili z AGL obdavčeni agregati nižje kakovosti, kot so proizvodi iz določenih oproščenih materialov (glej točko 137 spodaj).

113 V teh okoliščinah je treba zavrniti trditev tožeče stranke, da naj bi izpodbijana odločba temeljila na napačni opredelitvi vsebinskega področja uporabe AGL.

114 Glede domnevne neskladnosti področja uporabe AGL v zvezi z njegovimi okoljevarstvenimi cilji je treba uvodoma spomniti, da je dajatev mogoče opredeliti kot okoljsko dajatev ali ekološko dajatev, „kadar ima njena podlaga za obdavčitev nedvomen škodljiv učinek na okolje“, kot je to razglasila Komisija v sporočilu z dne 26. marca 1997 o okoljskih dajatvah in bremenitvah na enotnem trgu (COM (97) 9 končna, točka 11). Ekološka dajatev je torej samostojen davčni ukrep, za katerega sta značilna okoljevarstveni cilj in posebna osnova za odmero. Določa obdavčitev določenih izdelkov ali storitev tako, da je v njihovo ceno vključena škoda za okolje in/ali da poveča konkurenčnost recikliranih proizvodov ter da proizvajalce in potrošnike usmeri k dejavnostim, s katerimi se bolj spoštuje okolje.

115 Glede tega je treba poudariti, da lahko države članice, ki po sedanjem stanju prava Skupnosti ohranjajo, če ni usklajenosti na tem področju, pristojnost na področju okoljske politike, uvajajo sektorske ekološke dajatve, da bi dosegle določene okoljevarstvene cilje, ki so omenjeni v prejšnji točki. Države članice so zlasti svobodne pri tehtanju številnih prisotnih interesov, pri opredelitvi prednosti na področju varstva okolja in posledično pri določitvi izdelkov ali storitev, za katere odločijo, da jih obdavčijo z ekološko dajatvijo. Torej načeloma zgolj okoliščina, da ekološka dajatev pomeni poseben ukrep, ki se nanaša na določene posebne izdelke oziroma storitve in je ni mogoče uvesti v splošni sistem obdavčitve, ki velja za vse podobne dejavnosti s primerljivim vplivom na okolje, ne dopušča sklepanja, da so podobne dejavnosti, ki niso predmet te ekološke dajatve, deležne selektivne ugodnosti.

116 Še posebej okoliščine, da take podobne dejavnosti niso zavezane za ekološko dajatev, ki je določena za določene posebne proizvode, ni mogoče enačiti z ukrepom davčne

olajšave v teh sektorjih dejavnosti, ki so podobne spornim ukrepom zlasti v zgoraj navedenih sodbah Španija proti Komisiji, CETM proti Komisiji in Diputación Foral de Álava in drugi proti Komisiji. Drugače od ekološke dajatve, za katero sta značilna njej lastno področje uporabe in cilj (glej točko 114 zgoraj) in ki je zaradi tega načeloma ni mogoče uvesti v noben splošni sistem, zgoraj navedeni ukrepi davčne olajšave odstopajo od sistema bremen, ki jih običajno nosijo podjetja. Prvi zgoraj navedeni sodbi sta se nanašali na olajšavo – v obliki znižanja obresti – stroškov, ki so v običajnih tržnih pogojih posledica potrebe, da podjetja obnovijo svoja gospodarska vozila. V zvezi s tem sistemom bremen okoliščina, da so imela ta znižanja obresti, ki so bila sicer odobrena le MSP, namen dajati prednost obnovitvi gospodarskega voznega parka v zadevni državi članici, v skrbi za varstvo okolja in za izboljšanje cestne varnosti, ni zadoščala za sklepanje, da je bila ta ugodnost del sistema kot takega, česar tožeča stranka poleg tega sploh ni opredelila (zgoraj navedena sodba CETM proti Komisiji, točki 53 in 54). V tretji zgoraj navedeni sodbi je Sodišče razsodilo, da je obravnavani davčni odbitek, do katerega so bila upravičena samo podjetja z znatnimi finančnimi sredstvi, v nasprotju z načeli, ki so bistven del davčnega sistema zadevne države članice (točka 166 sodbe).

117 Ker ekološke dajatve pomenijo posebne ukrepe, ki jih države članice sprejmejo v okviru okoljskih politik, ki je področje, ki je še naprej v njihovi pristojnosti, če ne obstajajo harmonizacijski ukrepi, mora Komisija v tem pravnem okviru pri presoji ekološke dajatve glede na pravila Skupnosti o državnih pomočeh upoštevati zahteve varstva okolja iz člena 6 ES. Ta člen določa, da je treba te zahteve vključevati v opredelitve in izvajanje sistema, ki zagotavlja neizkrivljeno konkurenco na notranjem trgu.

118 Poleg tega je treba opozoriti, da se nadzor Sodišča prve stopnje odločbe Komisije, da ne uvede formalnega postopka preiskave iz člena 88(2) ES, ob upoštevanju širokega pooblastila za odločanje, ki ga ima Komisija na podlagi člena 88(3) ES, omejuje na preverjanje, ali so bila spoštovana postopkovna pravila in pravila obrazložitve, ali so

ugotovljena dejstva vsebinsko pravilna in da ni prišlo do očitne napake pri presoji dejstev ali do zlorabe pooblastil (zgoraj navedeni sodbi Matra proti Komisiji, točka 25, in Skibsværftsforeningen in drugi proti Komisiji, točki 169 in 170).

119 V tem primeru mora Sodišče prve stopnje v luči vseh teh preudarkov preveriti, ali Komisija ni prekoračila mej svojega pooblastila za odločanje po prostem preudarku, ko je v izpodbijani odločbi ugotovila, da je razmejitev področja uporabe AGL lahko upravičena z uresničevanjem navedenih okoljevarstvenih ciljev.

120 V tem pogledu se ta spor razlikuje od spora, o katerem je bilo razsojeno v zgoraj navedeni sodbi Adria-Wien Pipeline in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke in na katerega se je sklicevala tožeča stranka. V tej zadevi Sodišče ni bilo pozvano, naj preuči razmejitve vsebinskega področja uporabe ekološke dajatve, kot v tem primeru, ampak naj preuči delno oprostitev plačila take dajatve – ki je bila v tem primeru uvedena v okviru Strukturanpassungsgesetz (avstrijskega zakona o strukturnih prilagoditvah) iz leta 1996 o porabi zemeljskega plina in električne energije v podjetjih – in odobrena samo podjetjem proizvajalcem materialnih gospodarskih dobrin.

121 V zgoraj navedeni sodbi se torej izpodbijano razlikovanje ne nanaša na vrsto proizvoda, ki je zavezan za plačilo obravnavane ekološke dajatve, ampak na industrijske uporabnike glede na to, ali delujejo v primarnih in sekundarnih sektorjih nacionalnega gospodarstva. Sodišče je ugotovilo, da odobritev ugodnosti podjetjem, katerih glavna dejavnost je proizvodnja materialnih gospodarskih dobrin, ni bila upravičena z naravo in splošno shemo sistema obdavčitve, ki je bil uveden na podlagi Strukturanpassungsgesetz. V bistvu je razsodilo, da ker je bila poraba energije sektorja podjetja, ki proizvaja materialne gospodarske dobrine, in storitvenih podjetij enako škodljiva za okolje, ekološki pomisleki na podlagi Strukturanpassungsgesetz

niso upravičevali različnega obravnavanja teh dveh sektorjev. Sodišče je zato v tej zvezi med drugim zavrnilo trditev avstrijske vlade, ki je temeljila na zamisli o ohranitvi konkurenčnosti podjetij proizvajalk materialnih gospodarskih dobrin, v skladu s katero so bila do delnega povračila zadevnih okoljskih dajatev upravičena samo ta podjetja, ker naj bi bila zaradi teh dajatev sorazmerno bolj prizadeta od drugih podjetij (točke 44, 49 in 52 sodbe).

122 V obravnavanem primeru tožeča stranka v podporo tožbi navaja, da opredelitev materialov, ki so obdavčeni z AGL, ni v skladu z navedenimi okoljevarstvenimi cilji, vendar dejansko kaže na željo po tem, da se od dajatve oprostijo določeni sektorji in da se zaščiti njihova konkurenčnost.

123 Zato je treba preučiti neskladja v opredelitvi vsebinskega področja uporabe AGL, ki jih uveljavlja tožeča stranka.

124 V tem primeru iz obvestila o priglasitvi in iz izpodbijane odločbe (uvodne izjave 5, 16 in 31) izrecno izhaja, da se z AGL dejansko želi povečati uporaba recikliranih agregatov ali drugih alternativnih materialov v primerjavi z neobdelanimi agregati ter pospeševati racionalno uporabo neobdelanih agregatov, ki so neobnovljiv naravni vir. Obvestilo o priglasitvi in izpodbijana odločba se prav tako bolj implicitno sklicujeta na internalizacijo škode za okolje v skladu z načelom „plača povzročitelj obremenitve“, kadar v okviru opredelitve ciljev AGL določata, da „škoda za okolje zaradi pridobitve agregatov, ki so zajeti z dajatvijo, obsega zvočne emisije, prah, škodo biološki raznolikosti in vizualni vrednosti“. Te cilje so organi Združenega kraljestva izrecno navedli v dopisu Komisiji z dne 19. februarja 2002.

125 V izpodbijani odločbi (uvodna izjava 8) so neobdelani agregati opredeljeni kot „agregati, ki so proizvedeni iz naravnih zalog mineralov pri prvi ekstrakciji“, in sestavljeni „iz delcev kamnin, peska ali proda, ki se lahko uporabljajo v naravnem stanju ali po mehanski obdelavi, kot so drobljenje, pranje in presejanje“.

126 Med strankami ni sporno, da se pojem „agregati“ ne nanaša na posebno skupino materialov, ki so opredeljeni le s fiziokemičnimi lastnostmi. Uporaba materiala (kamnine, peska ali proda) kot agregata je odvisna tudi od cene tega materiala in transportnih stroškov. Prav tako je nesporno, da so določeni materiali, ki so oproščeni od plačila dajatve, kot so skrilavec in glinasti skrilavec slabe kakovosti, ilovica, kaolin in grudasta ilovica, v določenih primerih po ekstrakciji prvič uporabljeni kot agregati.

127 AGL pomeni tako ekološko dajatev, ki je načeloma v breme tržnega izkoriščanja neobdelanih agregatov – to so zrnati materiali prve ekstrakcije, ki se uporabljajo v gradbeništvu – razen nekaterih materialov, ki so natančneje opredeljeni v zakonu. Preveriti je treba, ali je to področje uporabe v skladu z zaželenimi okoljevarstvenimi cilji (glej točko 124 zgoraj).

128 Prvič, ugotoviti je treba, da materiali, ki so bili trženi za drugačno uporabo kot agregati, ne spadajo v sektor, ki je obdavčen z AGL. V nasprotju s trditvijo tožeče stranke njihova oprostitev tako ni izjema glede na obravnavani sistem ekološke dajatve. Zlasti odločba o uvedbi ekološke dajatve samo v enem sektorju agregatov – in ne na splošno v vseh sektorjih izkoriščanja kamnolomov in rudnikov, ki imajo na okolje enak vpliv kot pridobivanje agregatov – spada v pristojnost zadevne države članice, da določi prednosti na področju gospodarske, davčne in okoljske politike.

Taka izbira, čeprav obrazložena s skrbjo za ohranitev mednarodne konkurenčnosti določenih sektorjev, ne dopušča dvoma o skladnosti AGL z zaželenimi okoljevarstvenimi cilji (glej točko 115 zgoraj).

129 V tem okviru trditev tožeče stranke v zvezi z oprostitvijo materialov, kot so zlasti glinasti skrilavec in skrilavec višje kakovosti, grudasta ilovica, kaolin, premog in lignit, ki jih zaradi njihovih fizičnih lastnosti ali cene načeloma ni mogoče uporabljati kot agregate, v tem primeru niso pomembne.

130 Drugič, ugotoviti je treba, da lahko zadevna država članica v okviru svoje okoljske politike svobodno določi materiale, ki se uporabljajo kot agregati, za katere meni, da jih je primerno obdavčiti, in da iz področja uporabe AGL, glede na zaželene okoljevarstvene cilje izključi določene materiale – zlasti glinasti skrilavec slabe kakovosti in skrilavec, ilovico in odpadke kaolina ter grudaste ilovice –, čeprav se po ekstrakciji uporabljajo kot agregati. S tega vidika je glede na zaželene okoljevarstvene cilje sprejemljivo pojasnilo intervenienta in Komisije, da oprostitev teh materialov – ki so se do sedaj zaradi visokih transportnih stroškov le malo uporabljali kot agregati – omogoča njihovo uporabo kot nadomestkov neobdelanih agregatov, za katere velja ekološka dajatev, in lahko prispeva k racionalnejši pridobitvi in uporabi teh proizvodov.

131 Iz področja uporabe AGL in dopisa organov Združenega kraljestva Komisiji z dne 19. februarja 2002 izhaja, da se je z uvedbo AGL želelo zmanjšati in racionalizirati pridobivanje materialov, ki se običajno uporabljajo kot agregati, ki pomenijo 70 % tonaže pridobljenih mineralov v Združenem kraljestvu, zlasti z dajanjem prednosti nadomeščanju z recikliranimi proizvodi ali z drugimi neobdelanimi agregati, ki so oproščeni, kot so ostanki ali odpadki glinastega skrilavca, skrilavca, ilovice, kaolina ali grudaste ilovice.

132 Še več, Komisija je navedla, čemur tožeča stranka ni nasprotovala, da obstajajo pomembne in pogosto zelo stare zaloge ostankov glinastega skrilavca (ali glinastega skrilavca nižje kakovosti) v kupih žlindre v Walesu ter kaolina in grudaste ilovice v Devonu in Cornouaillesu. Te zaloge se trenutno obravnavajo kot odpadki in zmanjšujejo estetsko vrednost okolice. Po informacijah iz dopisa organov Združenega kraljestva z dne 19. februarja 2002 so včasih v narodnih parkih. Oprostitev trženja teh materialov glede na njihovo uporabo kot agregatov jim omogoča konkurenčnost v razmerju z drugimi neobdelanimi agregati in s tem omogoča zmanjšanje zalog. Še več, Komisija je na obravnavi pojasnila, da bi bilo apnenec mogoče pridobiti brez povzročitve veliko odpadkov, nasprotno od glinastega skrilavca, ki je krhek in njegovo pridobivanje nujno povzroči velike količine odpadkov.

133 V tej zvezi trditev tožeče stranke o vplivu pridobitve glinastega skrilavca, skrilavca, ilovice, kaolina in grudaste ilovice na okolje ne zadošča za sklep, da je oprostitev teh materialov v nasprotju z zaželenimi okoljevarstvenimi cilji in da s tem podeljuje selektivno ugodnost zadevnim sektorjem dejavnosti. Tožeča stranka glede tega ne navaja prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi bilo glede na navedene cilje mogoče dvomiti o legitimnosti izbire nacionalnega zakonodajalca, da z AGL obdavči samo trženje agregatov, katerih pridobivanje se šteje kot glavni vir poslabšanja stanja okolja, kot to izhaja iz zgoraj navedenega dopisa z dne 19. februarja 2002.

134 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da oprostitev določenih neobdelanih materialov, uporabljanih kot agregati, ki je določena z zakonom, kot je bil spremenjen, ni v nasprotju z navedenimi okoljevarstvenimi cilji in jo je mogoče razumno upravičiti z naravo in splošno shemo AGL.

135 Tretjič, preučiti je treba trditve tožeče stranke v zvezi z neusklajenostjo obdavčitve z AGL, zlasti agregatov višjih tehničnih specifikacij (materiali, ki se uporabljajo za gornjo plast cestišč, granit, ki se uporablja kot gramoz, agregati, ki se uporabljajo pri

izdelavi betona z nizko stopnjo krčenja oziroma betona visoke zmogljivosti), in rdeči prod (ki se uporablja kot talne obloge pločnikov in kolesarskih stez), ki jih ni mogoče nadomestiti z alternativnimi proizvodi. Nedvomno, kot zatrjuje tožeča stranka, obdavčitev teh materialov – ki se zaradi visoke cene ne uporabljajo za nasipavanje – načeloma ne more preusmeriti povpraševanja k alternativnim proizvodom, kot so reciklirani agregati, tako da bi se zmanjšalo pridobivanje neobdelanih agregatov. Vendar je treba ugotoviti, da bi ta obdavčitev lahko razumno odgovorila na enega od ciljev AGL, ki je internalizirati škodo za okolje, ki je povezana s proizvodnjo neobdelanih agregatov.

136 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v tem primeru znesek dajatve, ki znaša 1,60 GBP na tono obdavčenih agregatov, približno enak povprečni škodi za okolje, ki je povezana s pridobitvijo agregatov v Združenem kraljestvu, in je ocenjena na 1,80 GBP na tono v skladu s podatki iz poročila iz aprila 2001, ki ga je pripravil Ecotec Research & Consulting, „Study on the Economic and Environmental Implications of the use of Environmental Taxes and Charges in the European Union and its Member States“ (študija o gospodarskih posledicah in posledicah za okolje zaradi uvedbe okoljskih dajatev in obremenitev v Evropski Uniji in v njenih državah članicah), ki ga je predložila tožeča stranka. To poročilo med drugim poudarja zadostno višino zneska dajatve. Zgoraj navedeni podatki tako potrjujejo, da je obdavčitev zadevnih materialov mogoče šteti kot legitimno z ozirom na zahteve načela „plača povzročitelj obremenitve“.

137 Načelo „plača povzročitelj obremenitve“ lahko prav tako upraviči obdavčitev proizvodov, izvedenih iz ekstrakcije materialov, ki jih ni mogoče nadomestiti z alternativnimi proizvodi, zlasti obdavčitev agregatov nižje kakovosti, kot so proizvodi, izvedeni iz ekstrakcije apnenca za proizvodnjo cementa in apna, obdelane kamnine in silicijevega peska, ki se uporablja pri izdelavi stekla, kot izhaja iz dopisa organov Združenega kraljestva z dne 19. februarja 2002. Obdavčitev teh proizvodov lahko upraviči tudi cilj – na katerega se sklicuje tudi intervenient v zgoraj navedenem dopisu – pospeševanje ekstrakcije in razumnejšo obdelavo agregatov

tako, da se zmanjša delež agregatov nižje kakovosti. Ta delež, ki se spreminja glede na kamnolom, kot je poudarila tožeča stranka, je mogoče zato spremeniti za en sam kamnolom. Komisija je v zvezi s tem poudarila, zlasti v odgovoru na tožbo, čemur tožeča stranka ni nasprotovala, majhno razliko v ceni med agregati nižje kakovosti in nenadomestljivimi materiali, med katerimi so stranski proizvodi.

138 Iz tega jasno izhaja, da so vse trditve tožeče stranke v zvezi z domnevnimi neskladji pri določitvi vsebinskega področja uporabe AGL z ozirom na zaželene okoljevarstvene cilje neutemeljene.

139 Torej tožeča stranka ni dokazala, da v izpodbijani odločbi ni bila storjena očitna napaka pri presoji, ker je v njej ugotovljeno, da določitev vsebinskega področja uporabe AGL ne vsebuje elementov državne pomoči.

140 Na tej stopnji je treba preučiti tožbeni razlog pomanjkanja obrazložitve izpodbijane odločbe glede presoje vsebinskega področja uporabe AGL. Tožeča stranka v zvezi s tem očita Komisiji, da ni obrazložila različnih obravnavanj v zvezi z obdavčitvijo z AGL, ki so bile pravkar preučene.

141 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora biti obrazložitev, ki jo zahteva člen 253 ES, prilagojena naravi zadevnega akta in mora biti v njej jasno in nedvoumno podano sklepanje organa Skupnosti, ki je sporni akt izdal, tako da se lahko zainteresirane stranke seznanijo z razlogi sprejetega ukrepa in da lahko pristojno sodišče opravi nadzor. Zahteva po obrazložitvi se presoja glede na okoliščine primera, zlasti vsebine akta, narave navedenih razlogov in glede na interes za prejem pojasnil, ki ga imajo lahko naslovniki oziroma druge osebe, ki jih neposredno in posamično zadeva.

Vendar se ne zahteva, da se v obrazložitvi navedejo vse upoštevne pravne ali dejanske okoliščine, saj je treba pri vprašanju, ali akt izpolnjuje zahteve člena 253 ES, opraviti presojo ne samo glede na njegovo besedilo, ampak vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje (zgoraj navedeni sodbi Komisija proti Sytraval in Brink's France, točka 63, in Thermenhotel Stoiser Franz in drugi proti Komisiji, točka 94).

142 Iz tega izhaja, da zahteve po obrazložitvi odločbe v zvezi z državnimi pomočmi ni mogoče določiti le glede na interes po informacijah države članice, na katero je naslovljena ta odločba (sodba Sodišča prve stopnje z dne 25. junija 1998 v zadevi British Airways in drugi in British Midland Airways proti Komisiji, T-371/94 in T-394/94, Recueil, str. II-2405, točka 92). Še zlasti mora Komisija, kadar odobri ukrep ob koncu predhodne stopnje preučitve iz člena 88(3) ES, strnjeno navesti glavne razloge te odločitve o odobritvi, da bi se tretjim zainteresiranim osebam omogočilo, da se seznanijo z njeno utemeljitvijo in da presodijo, ali bodo zoper to odločitev vložile tožbo za zaščito svojih postopkovnih pravic, ki so jim podeljene s členom 88(2) ES.

143 Zlasti v zvezi z odločbo Komisije o ustavitvi predhodnega postopka preučitve, s katerim je bil ugotovljen neobstoj državne pomoči, ki jo je naznanil prijavitelj, mora Komisija prijavitelju v vsakem primeru navesti zadostne razloge, zaradi katerih okoliščine dejanskega in pravnega stanja, navedene v prijavi, niso zadoščale za dokaz obstoja državne pomoči. Komisija pa ni dolžna zavzeti mnenja glede okoliščin, ki so očitno postranske oziroma nepomembne ali zgolj drugotnega pomena (zgoraj navedena Komisija proti Sytraval in Brink's France, točka 64).

144 V tem primeru zlasti iz uvodnih izjav 31, 32 in 34 izpodbijane odločbe izhaja, da je Komisija ugotovila, da je področje uporabe AGL utemeljeno z logiko in naravo tega

davčnega sistema, saj naj bi bila AGL posebna ekološko dajatev, katere področje uporabe je zelo omejeno, določila pa ga je zadevna država članica, ki ima pravico, da svobodno določi nacionalni davčni sistem glede na značilnosti sektorja obravnavane dejavnosti. Komisija je v bistvu poudarila, da je razlikovanje med obdavčenimi sektorji in tistimi, ki so oproščeni zaradi skrbi za zmanjšanje pridobivanja agregatov, ki ima neželene posledice za okolje, in za širjenje razumnejše uporabe teh agregatov ter dajanje prednosti uporabi recikliranih agregatov oziroma drugih alternativnih materialov tako, da bi se zmanjšala uporaba neobnovljivih virov in njene škodljive posledice na okolje.

145 Komisija je strnjeno, vendar jasno navedla razloge, zaradi katerih je zavrnila očitke – njihovo bistvo je zelo skopo povzeto v uvodnih izjavah 14 in 15 izpodbijane odločbe –, ki jih je razvila tožeča stranka v prijavi. Tožeča stranka je namreč kritizirala razlikovanje med materiali, ki so zavezani za AGL, kot so nekateri izvedeni proizvodi nižje kakovosti (kot so proizvodi, izvedeni iz pridobljenega apnenca za proizvodnjo apna ali cementa) ali pesek, ki je po mnenju tožeče stranke obdavčen, čeprav ni namenjen uporabi kot agregat, in nekaterih oproščenih izvedenih proizvodov (kot so odpadki glinastega skrilavca, skrilavca in kaolina, ki se uporabljajo kot agregati in so omenjeni v uvodni izjavi 11 izpodbijane odločbe). Trdila je, da je to razlikovanje lahko izkrivljalo konkurenco med različnimi skupinami materialov in da ni bilo utemeljeno z naravo oziroma logiko sistema.

146 V teh okoliščinah in glede na, po eni strani, svobodo držav članic – navedeno v izpodbijani odločbi (uvodni izjavi 31 in 32) –, da določijo svojo davčno in okoljsko politiko s tem, da tako kot v tem primeru uvedejo sektorsko ekološko dajatev (glej točke 115, 116, 128 in 130 zgoraj) in po drugi strani na okoliščino, da je tožeča stranka združenje dobro obveščenih gospodarskih subjektov, izpodbijane odločbe, ki skopo navaja bistvene preudarke, na katere se opira, ni mogoče šteti za pomanjkljivo obrazloženo.

– Izvozna oprostitev

147 Tožeča stranka trdi, da je izvozna oprostitev agregatov tudi v nasprotju z okoljevarstvenimi cilji, ki jih zasleduje AGL. S to oprostitvijo naj bi se ohranila konkurenčnost britanskih proizvajalcev na izvoznih trgih.

148 Predhodno je treba opozoriti, da se AGL obračuna od uporabe ali trženja neobdelanih agregatov v Združenem kraljestvu. Uvoz neobdelanih agregatov je obdavčen in izvoz teh materialov oproščen, zato da bi se po mnenju organov Združenega kraljestva „zagotovilo enako obravnavanje neobdelanih agregatov, ki so proizvedeni v Združenem kraljestvu, in tistih, ki so proizvedeni v drugih državah članicah“ (uvodna izjava 22 izpodbijane odločbe). Komisija to oprostitev v izpodbijani odločbi (uvodna izjava 33) utemeljuje s tem, da organi Združenega kraljestva ne morejo opravljati nadzora nad uporabo materialov kot agregatov zunaj svojega ozemlja.

149 Komisija in intervenient sta pred Sodiščem prve stopnje to obrazložitev natančneje pojasnila. Komisija je med drugim poudarila, da je AGL posredna dajatev na porabo, ki se načeloma uporablja v državah članicah, v katerih sledi poraba, da bi se preprečilo morebitno dvojno obdavčenje izvoznih proizvodov. Intervenient je zatrdil, da člen 91 ES omogoča oprostitev notranjega davka, le če oproščeni znesek ne presega zneska plačanega davka.

150 To obrazložitev, ki temelji na naravi posredne dajatve AGL, je treba upoštevati, ker je v nasprotju s trditvijo tožeče stranke povezana z razlogi, ki jih je predstavila Komisija v izpodbijani odločbi in je za to ni mogoče šteti kot dodatno obrazložitev, ki je bila podana po sprejetju te odločbe. Poudarek nadzora uporabe zadevnih

materialov kot agregatov kaže na to, da se je Komisija v izpodbijani odločbi sklicevala na dejstvo, da se obravnavani ukrep nanaša na posredno dajatev, ki bremeni same proizvode in ne podjetij.

151 V tem primeru je treba ugotoviti, da AGL, ki se uporablja pri trženju agregatov, kar je v nasprotju s stališčem tožeče stranke, ter so z njo obremenjeni proizvodi in ne prihodki proizvajalcev, pomeni torej posredno dajatev, ki jo vodi načelo obdavčitve v namembni državi v skladu s členom 91 ES.

152 V skladu z ustaljeno sodno prakso se za poseben davčni ukrep, ki je utemeljen z notranjo logiko davčnega sistema, ne uporablja člen 87(1) ES (zgoraj navedeni sodbi Diputación Foral de Álava in drugi proti Komisiji, točka 164, in Diputación Foral de Guipúzcoa in drugi proti Komisiji, točka 61).

153 V tem primeru izvozne oprostitve zato ni mogoče šteti, kot da se z njo izvoznikom dodeli selektivna prednost, ker je utemeljena z naravo AGL kot posredne dajatve. Zadevna država članica torej lahko daje prednost preudarkom, povezanim s strukturo obravnavane davčne sheme, glede na zaželene okoljevarstvene cilje. Okoliščina, ki jo je zatrjevala tožeča stranka, da druge države članice izbirajo drugačen pristop, se ne upošteva.

154 Torej Komisija ni storila očitne napake pri presoji, ko je v izpodbijani odločbi ugotovila, da izvozna oprostitev ne pomeni državne pomoči.

155 Komisija je v obrazložitvi izpodbijane odločbe, pri čemer se je opirala na strukturo AGL, pravno zadostno utemeljila zavrnitev očitkov, ki jih je tožeča stranka navedla v prijavi, v zvezi z selektivno prednostjo, ki naj bi je bili zaradi izvozne oprostitve deležni izvozniki.

156 Iz vseh navedenih razlogov je tožbena razloga kršitve člena 87(1) ES in pomanjkljive obrazložitve treba zavrniti.

Tožbeni razlog: kršitev obveznosti uvedbe formalnega postopka preiskave

Trditve strank

157 Tožeča stranka trdi, da so domnevne neskladnosti pri razmejitvi področja uporabe AGL nujno pripeljale do zaključka, da je opredelitev AGL povzročila resne težave. Te težave naj bi kasneje podkrepila obsežna izvajanja High Court of Justice v zgoraj omenjeni sodbi z dne 19. aprila 2002 in izjave organov Združenega kraljestva, da naj bi bilo področje uporabe AGL določeno tako, da se zaščiti mednarodna konkurenčnost oproščenih sektorjev. Oprostitev skrilavca in glinastega skrilavca, pa tudi izvozov, naj bi bila v nasprotju z načelom „plača povzročitelj obremenitve“. Komisija naj bi prav tako v odgovoru na tožbo sama priznala, da je opredelitev AGL v smislu 87(1) ES postavila številna zapletena vprašanja, zlasti kar zadeva razmejitve zadevnega trga.

158 Posvetovalni dokument, ki so ga 9. decembra 2002 objavili organi Združenega kraljestva, naj bi izkazoval, da so imeli ti težave v zvezi s skladnostjo področja uporabe AGL z zaželenimi okoljevarstvenimi cilji.

159 Poleg tega naj bi sklicevanje na interes zadevne države članice za hitro sprejetje odločbe, pa tudi na tveganja v zvezi z neučinkovitostjo sistema nadzora nad državnimi pomočmi, v odgovoru na tožbo izkazovalo, da se je Komisija opirala na druga merila, kot je merilo „resnih težav“.

160 V teh okoliščinah naj bi bila izpodbijana odločba, celo če bi domnevali, da ni obremenjena z očitno napako pri presoji, čemur tožeča stranka nasprotuje, vseeno obremenjena s kršitvijo člena 88(3) ES, ki Komisiji nalaga uvedbo formalnega postopka preiskave.

161 Komisija nasprotuje, da je bilo jasno, da je AGL izredna davčna obremenitev, za katero ni mogoče uporabiti pravil v zvezi z državnimi pomočmi, da je bila izključitev nadomestkov neobdelanih agregatov utemeljena z naravo ali splošno shemo sistema in da mehanizem, ki se običajno uporablja za posredne dajatve na porabo, ne spada na področje državnih pomoči.

162 Intervenient poudarja, da je bil namen posvetovanja o agregatih iz odpadkov, ki je potekalo 9. decembra 2002, zbiranje informacij o agregatih, da bi se preučilo, ali naj bodo oproščeni in ali bi bila taka oprostitev donosna za industrijo in bi jo bilo mogoče izvesti brez pretiranih stroškov za podjetja in brez tveganja zlorab. Posvetovalni dokument, na katerega se sklicuje tožeča stranka, ne omenja, da bi bila obdelava odpadkov nezdružljiva z namenom davka.

Presoja Sodišča prve stopnje

163 Najprej je treba obravnavati trditev Komisije, da – v nasprotju s trditvijo tožeče stranke, ki se opira na sodno prakso pred veljavnostjo Uredbe št. 659/1999 aprila 1999 – dejstvo, da obstajajo resne težave pri presoji ukrepa pomoči, nič več ne zahteva, naj se uvede formalni postopek preiskave. Komisija zlasti trdi, da ima v primeru, da pomoč ni priglašena, pravico, da na podlagi člena 10(2) Uredbe št. 659/1999 brez uvedbe postopka iz člena 88(2) ES predhodno pridobi potrebne informacije pri zadevni državi članici.

164 V tem primeru Sodišče prve stopnje ugotavlja, da je bil sporni državni ukrep priglašen le v delu, ki se nanaša na oprostitev v korist Severne Irske, in ne v delu, ki se nanaša na opredelitev področja uporabe AGL, kar je edino sporno v tem primeru.

165 V zvezi s tem je treba poudariti, da obveznost Komisije, da predhodno preuči morebitno nezakonito pomoč z zadevno državo članico in po potrebi od nje zahteva informacije (sodba Sodišča z dne 10. maja 2005 v zadevi Italija proti Komisiji, C-400/99, ZOdl., str. I-3657, točki 29 in 30), te institucije ne more oprostiti obveznosti, da uvede formalni postopek preiskave, zlasti če se v luči pridobljenih informacij še naprej sooča z resnimi težavami pri presoji preiskovanega ukrepa. Taka obveznost namreč izhaja neposredno iz člena 88(3) ES, kot ga razlaga sodna praksa, in je celo izrecno potrjena s povezanimi določbami člena 4(4) in člena 13(1) Uredbe št. 659/1999, če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da obstajajo dvomi o združljivosti prijavljenega ukrepa s skupnim trgom (sodba Sodišča prve stopnje z dne 30. aprila 2002 v združenih zadevah Government of Gibraltar proti Komisiji, T-195/01 in T-207/01, Recueil, str. II-2309, točki 69 in 72).

166 V skladu z ustaljeno sodno prakso je postopek iz člena 88(2) ES nujen, kadar ima Komisija resne težave pri presoji, ali je pomoč združljiva s skupnim trgom. Komisija se torej sme omejiti na predhodni postopek iz člena 88(3) in sprejeti ugodno odločbo o državnem ukrepu le, če se lahko po prvi preučitvi sama prepriča, da ta ukrep ne pomeni pomoči v smislu člena 87(1) ES oziroma da je združljiv s skupnim trgom, če se opredeli kot pomoč. Nasprotno, če prva preučitev pripelje Komisijo do nasprotnega prepričanja ali če ne more premagati težav, ki so nastale ob presoji združljivosti obravnavanega ukrepa s skupnim trgom, mora Komisija zbrati vsa potrebna mnenja in v ta namen uvesti postopek iz člena 88(2) ES (zgoraj navedeni sodbi Matra proti Komisiji, točka 33, in Komisija proti Sytraval in Brink's France, točka 39; sodbi Sodišča prve stopnje z dne 10. maja 2000 v zadevi SIC proti Komisiji, T-46/97, Recueil, str. II-2125, točka 71, in z dne 15. marca 2001 v zadevi Prayon-Rupel proti Komisiji, T-73/98, Recueil, str. II-867, točka 42).

167 Obveznost uvedbe formalnega postopka preiskave velja predvsem, kadar ima Komisija po opravljeni zadostni preučitvi spornega državnega ukrepa na podlagi informacij, ki jih je posredovala zadevna država članica, še vedno dvome glede elementov pomoči v smislu člena 87(1) ES in glede njihove združljivosti s skupnim trgom (zgoraj navedena sodba z dne 10. maja 2005 Italija proti Komisiji, točki 47 in 48).

168 V tem primeru je treba ugotoviti, da v nasprotju s trditvami tožeče stranke, okoliščina, da je Komisija upoštevala interes zadevne države članice za hitro sprejetje odločbe, tej ne omogoča domneve, da se je ta institucija pri odločitvi o uvedbi formalnega postopka preiskave opirala na druga merila, kot je merilo o neobstoju resnih težav pri presoji.

169 Posvetovalnega dokumenta z dne 9. decembra 2002, ki je bil izdan po sprejetju izpodbijane odločbe, ni mogoče upoštevati pri presoji zakonitosti te odločbe.

V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba namreč v okviru ničnostne tožbe kompleksno presojo Komisije preizkusiti glede na podatke, ki jih je imela na voljo v tistem trenutku (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 6. oktobra 1999 v zadevi Kneissl Dachstein proti Komisiji, T-110/97, Recueil, str. II-2881, točka 47, in Salomon proti Komisiji, T-123/97, Recueil, str. II-2925, točka 48).

170 Iz tega izhaja, da edine koristne trditve tožeče stranke v podporo temu tožbenemu razlogu v zvezi z domnevnimi neskladji pri razmejitvi področja uporabe AGL ponavljajo trditve, ki jih je navedla v okviru tožbenega razloga kršitve člena 87(1) ES.

171 Kot je Sodišče prve stopnje že razsodilo, spada razmejitev vsebinskega področja uporabe ekološke dajatve, kot je AGL, v pristojnost zadevne države članice, ki lahko svobodno določa prioritete na področju okoljske politike (glej točki 115 in 116 zgoraj). V tem smislu iz prej navedenih preudarkov (glej točki 139 in 139 zgoraj) izhaja, da je Komisija lahko presodila, ne da bi pri tem storila očitno napako pri presoji, da ni bilo dvoma o tem, da razmejitev vsebinskega področja uporabe AGL ne vsebuje elementov državne pomoči. Poleg tega bi izvozna oprostitev lahko neizpodbitno utemeljevala narava posredne dajatve AGL (glej točki 152 in 153 zgoraj). V teh okoliščinah niti sklepanje iz sodbe High Court of Justice z dne 19. aprila 2002, niti pojasnila intervenienta glede njegove izbire, da določene materiale ne obdavči z AGL, da bi s tem ohranil mednarodno konkurenčnost zadevnih sektorjev, niti zatrjevana zapletenost razmejitve zadevnega trga, na katero se je sklicevala tožeča stranka, ne izkazujejo obstoja resnih težav v zvezi z opredelitvijo AGL glede na merilo selektivnosti.

172 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da Komisija ni prekoračila mej svojega pooblastila za odločanje s tem, ko je presodila, da nadzor – v smislu člena 87(1) ES – tako razmejitve vsebinskega področja uporabe AGL kot izvozne oprostitve, ni

povzročil nobenih resnih težav, ki bi zahtevale uvedbo formalnega postopka preiskave.

173 Zato je tožbeni razlog kršitev obveznosti uvedbe formalnega postopka preiskave treba zavrniti.

Tožbeni razlog: Komisija naj ne bi izpolnila obveznosti pri predhodni preučitvi

Trditve strank

174 Tožeča stranka trdi, da Komisija ni opravila skrbne in nepristranske preučitve njene prijave. Komisija naj bi v odgovoru na tožbo priznala, da je izpodbijano odločbo na predlog intervenienta sprejela hitro.

175 Poleg tega naj Komisija v izpodbijani odločbi ne bi zadostno navedla razlogov za zavrnitev njene prijave. Komisija naj ne bi obravnavala neskladij, ki jih je tožeča stranka izpostavila v prijavi, kot sta obdavčitev sekundarnih materialov iz proizvodnje neobdavčenega kalcija in neobdavčitev skrilavca, pridobljenega, da bi se uporabljal kot agregat. Dalje, v izpodbijani odločbi glede izvozov ni preučila vprašanja izvozne oprostitve za materiale nižje kakovosti.

176 Komisija zavrača to trditev. Odgovarja, da je v izpodbijani odločbi obravnavala vsa vprašanja, ki so postavljena v tej prijavi in so enaka tistim iz prve prijave. Le s potekom časa je mogoče pojasniti neomembo prijave tožeče stranke v uvodni izjavi 3 izpodbijane odločbe, v kateri se sklicuje na prvo prijavo.

Presoja Sodišča prve stopnje

177 V skladu z ustaljeno sodno prakso velja, da kadar so tretje zainteresirane stranke predložile Komisiji prijave v zvezi z državnimi ukrepi, ki niso bili priglašeni v skladu s členom 88(3) ES, mora ta institucija v okviru predhodne stopnje, ki je predvidena s to določbo, v interesu dobrega izvrševanja temeljnih pravil pogodbe v zvezi z državnimi pomočmi skrbno in nepristransko preučiti te prijave (zgoraj navedeni sodbi Komisija proti Sytraval in Brink's France, točka 62, in SIC proti Komisiji, točka 105).

178 Tožeča stranka v tem primeru ne predlaga nobenega resnega dokaza, ki bi dopuščal sklep, da Komisija zadeve ni preučila dovolj poglobljeno. Nasprotno, iz listin spisa izhaja, da je ta institucija pozvala organe Združenega kraljestva, naj predložijo stališča do glavnih očitkov iz prve prijave, ki so v bistvu podobni očitkom iz prijave tožeče stranke, in da je od njih zahtevala dopolnilne informacije, ki jih je pridobila v zgoraj navedenem dopisu z dne 19. februarja 2002. V zvezi s tem in ker ni drugih dokazov, zgolj na podlagi okoliščine, da je bila izpodbijana odločba sprejeta hitro, ni mogoče sklepati, da preučitev ni bila dovolj poglobljena.

179 Poleg tega je treba poudariti, da je Komisija izpodbijano odločbo, naslovljeno na zadevno državo članico, vročila tožeči stranki v skladu z načelom dobre uprave. Ta

odločba torej zadostno navaja razloge za zavrnitev očitkov, navedenih v prijavi tožeče stranke, kot je že bilo odločeno (glej točke 144, 145 in 155 zgoraj).

180 Torej je treba tožbeni razlog, da naj bi Komisija kršila svoje obveznosti pri predhodni preučitvi, zavrniti.

181 Iz vseh teh razlogov je treba tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

182 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeča stranka s svojimi tožbenimi razlogi ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov.

183 V skladu s členom 87(4), prvi pododstavek, Poslovnika države članice, ki se kot intervenientke udeležijo postopka, nosijo svoje stroške. Iz tega izhaja, da Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (drugi razširjeni senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Tožeča stranka nosi poleg svojih stroškov tudi stroške, ki jih je priglasila Komisija.

3. Intervenient nosi svoje stroške.

Pirrung Meij Forwood

Pelikánová Papasavvas

Razglašeno na obravnavi v Luxembourgu, 13. septembra 2006.

Sodni tajnik Predsednik

E. Coulon J. Pirrung

Stvarno kazalo

Dejansko stanje ..... II - 2800

Finance Act 2001 ..... II - 2801

Upravni postopek in predhodni postopek pred nacionalnim sodiščem ..... II - 2802

Izpodbijana odločba ..... II - 2804

Postopek ..... II - 2807

Predlogi strank ..... II - 2808

Dopustnost ..... II - 2809

Trditve strank ..... II - 2809

Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2812

Temelj ..... II - 2819

Tožbena razloga: kršitev člena 87(1) ES in pomanjkanje obrazložitve ..... II - 2819

Trditve strank ..... II - 2819

Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2828

– Vsebinsko področje uporabe AGL ..... II - 2830

– Izvozna oprostitev ..... II - 2843

Tožbeni razlog: kršitev obveznosti uvedbe formalnega postopka preiskave ..... II - 2845

Trditve strank ..... II - 2845

Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2847

Tožbeni razlog: Komisija naj ne bi izpolnila obveznosti pri predhodni preučitvi ..... II - 2850

Trditve strank ..... II - 2850

Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2851

Stroški ..... II - 2852